O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ватан ҳимояси - иймон рамзи

ВАТАНПАРВАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ МАТБУОТ ОРГАНИ
● 2004 йил, 11 май, сешанба № 56 (1944). ● Сотувда эркин нархда.
Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНЫЙ ОРГАН МИНИСТЕРСТВА ОБОРОНЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
● Вторник, 11 мая, 2004 г. № 56 (1944). ● В розницу — цена свободная.
Газета издается с 24 июня 1992 г.

ХОТИРЛАШ ВА ҚАДРЛАШ —ИНСОНИЙ БУРЧИМИЗ

Юртбошимиз Фармони билан Хотира ва қадрлаш куни деб эълон қилинган 9 Май мамлакатимизда мустақиллик йилларида Инсон хотираси ва қадрига нисбатан адолатни тиклаган, асл ҳақиқатни ўзида тажассум этган муҳим тарихий санага айланди.

Мазкур байрам бу гал Меҳр ва мурувват йилида нишонланаётгани унинг аҳамиятини янада оширади. Хотира ва қадрлаш — инсон ақл-заковатининг бетакрор маънавий неъмати, тириклик мезонларидир. Меҳр ва мурувват — Хотира ва қадр тушунчаларидан айро эмас. Зеро, қалби меҳр-муҳаббатга тўла инсонларгина ўз тарихини, аждодларини доимо хотирлайди ва фидойи юртдошлари, ёруғ келажак йўлида меҳнат қилаётган кишиларнинг қадрига етади.

Кечаги кун сабоқларини, халқимиз келажаги йўлида жонини фидо қилган инсонларни хотирлаш, бугунги ва эртанги кунимизни қадрлашга ўргатади. Зеро, Хотира бўлмас экан, қадрлаш ҳам йўқ.

9 май куни пойтахтимиздаги Хотира майдони янада гавжум бўлди. Бу ерга уруш ва меҳнат фахрийлари, ҳукумат аъзолари, ҳарбийлар, жамоатчилик вакиллари йиғилди.

Майдон узра сокин мусиқа садоси таралади. Жанггоҳларда жон берган ватандошларимиз номлари абадиятга муҳрланган «Хотира китоби»нинг зарҳал варақлари уларнинг сиймоси мангуликка дахлдор эканини сукут билан тасдиқлаётгандек. Ғамгузор Она қиёфасида изтиробли, шу билан бирга улуғвор умид акс этган...

Соат 9.45. Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кириб келди.

Давлатимиз раҳбари ҳарбий оркестр садолари остида Мотамсаро она ҳайкали пойига гулчамбар қўйди.

Президентимиз Иккинчи жаҳон урушида жон фидо қилган минглаб юртдошларимиз хотирасига ҳурмат бажо этди.

— Бугун халқимиз ўзининг инсоний бурчини адо этиб, уруш йиллари ўз юрти ва яқинларини, жонажон Ватанини ҳимоя қилиб ҳалок бўлганларни, мана шу ёруғ кунларга етиб келолмаганларнинг хотираси олдида бош эгади, — деди Ислом Каримов журналистлар билан суҳбатда. — Шу билан бирга, бугун ҳаёт бўлган, орамизда яшаётган уруш қатнашчиларини, барча фахрийларни қадрлашимиз даркор.

Уруш арафасида Ўзбекистонда 6,5 миллион киши яшаган бўлса, шундан 1,5 миллион нафари урушда қатнашган. Агар аҳоли сонидан вояга етмаганларни, аёллар ва қарияларни чиқариб ташласак, 50 фоиз, яъни 3 миллион нафарга яқин қурол тутишга қодир кишининг ярми урушга кетгани аён бўлади.

420 минг киши урушдан қайтмаган. 640 минг нафар ватандошимиз жароҳат олган. Таассуфки, Иккинчи жаҳон урушида иштирок этган юртдошларимиз сафи йилдан-йилга сийраклашмоқда. Ўтган бир йил мобайнида беш ярим минг нафар уруш қатнашчиси вафот этди. Айни пайтда мамлакатимизда уларнинг сони қирқ минг нафардан ортмайди. Шундай экан, бу дунёда нафақат кексаларимизни, балки бир-биримизни авайлаб-ардоқлаб, қадримизга етиб яшашимиз лозим.

Ўзбек халқи ҳеч қачон бировга бош эгмаган, ҳеч кимдан кам бўлмаган ва ҳеч кимдан кам бўлмайди ҳам. Бунга тарихимиздан кўплаб мисоллар келтиришимиз мумкин. Бутун дунёга хавф солаётган терроризм балосига қарши курашда ҳам халқимиз жаҳон ҳамжамиятининг олдинги сафларида.

Яқинда юртимизда содир этилган террорчилик ҳаракатлари тўғрисида гапирганда бир нарсага алоҳида эътибор бериш зарур. Адашганлар бор, уларни нотўғри йўлга бурган, ғаразли мақсад сари бошлаганлар бор. Аввало уларни бир-биридан фарқлаш лозим. Адашиб, ёт кучлар таъсирига тушиб қолган, қилмишидан астойдил пушаймон бўлган ёшларни, агар уларнинг ота-онаси, маҳалла-кўйи ўз кафиллигига олса, кечирамиз. Халқимиз бағрикенг, кечиримли, деди Президентимиз.

Давлатимиз раҳбари шу ерда бир гуруҳ ёзувчилар ва олимлар билан ҳам суҳбатлашди. Бунда, асосан тарихимизнинг илдизлари узоқ асрларга бориб тақалиши, уни теран ва холис таҳлил этишимиз, буюк аждодларимиз, ота-боболаримиз матонати ва жасоратидан ўрганишимиз, тегишли хулосалар чиқаришимиз лозимлиги хусусида сўз борди. Зеро, Юртбошимиз таъкидлаганидек, тарихий хотирасиз келажак йўқ.

Ягона юртимизни, фарзандларимизни, миллий қадриятларимизни доимо эъзозлашимиз, Ватанимиздаги тинчлик ва барқарорликнинг қадрига етишимиз, уларни янада мустаҳкамлашимиз керак. Халқимиз, айниқса, ёшларимиз ўзини англаб боргани сари уларнинг онгида «Биз киммиз, кимларнинг авлодимиз, кимлар ва нималар билан фахрланишимиз мумкин?», деган таҳлилий ёндашув чуқурлашиб бориши зарур, деди Ислом Каримов.

Ёшларимиз, заминимизда яшаётган ҳар бир фуқаро қалбидан шу юрт, шу халқ билан ғурурланиш, унинг келажаги, фаровонлиги йўлида қайғуриш, куюнчаклик ҳислари чуқур илдиз отмоғи лозим. Зеро, ҳар қандай миллатнинг, халқнинг фарзанди шу миллатни, шу халқни улуғлаш учун яшаши керак. Ана шу туйғуни қалбига жо қилган, шу ғоя атрофида бирлашган халқни ҳеч қандай куч енголмайди.

Улуғ аждодларимизга хос бўлган савоб ва эзгу ишларни ҳамиша, ҳар куни қилмоғимиз шарт. Саховат ва мурувват билан юрт обод, кўнгиллар шод бўлади. Шу туфайли эл-юртга қут-барака инади. Азалий анъаналаримизни мустаҳкамлаб, бойитиб, ривожлантириб борганимиз сари замон, жаҳон, тараққийпарвар инсоният танлаган қадриятларни ҳам ўзимиз учун уйғунлаштиришда давом этишимиз зарур.

Ўзбекистон Қаҳрамонлари, халқ шоирлари Э. Воҳидов, А. Орипов, олимлар Х. Шайхова, Д. Алимова ва бошқалар кўтарилган масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

«Хотира китоби»нинг зарҳал варақларидан жанггоҳларда жон берган қуролдошларининг номларини кўздан кечираётган уруш қатнашчиси, кекса шоир Назармат бундай дейди:

— Президентимиз ташаббуси билан бунёд этилган бу зиёратгоҳга келганимда ҳар гал вужудимни ҳаяжон чулғайди. Душман ўқига учраб, умри хазон бўлган тенгдошларимни, юртдошларимни қалбда изтироб, кўзда ёш билан хотирлайман. Бошқа жиҳатдан, уларнинг номлари мана шундай эъзоз билан абадиятга муҳрланганидан, қадр топганидан таскин топаман. Инсон хотираси қадр топган бу юртни бошимизга кўтариб яшашимиз керак. Зеро, ҳар қандай бало-қазоларни енгиб ўтишнинг ягона йўли ҳам халқимизнинг жипслигида, аҳиллигида. Бу сўлим гўша нафақат пойтахт, балки мамлакатимизнинг барча қишлоқ ва шаҳарларидан келган зиёратчиларнинг севимли қадамжосига айланган.

— Отам урушга кетганида мен олти ойлик гўдак бўлган эканман, — дея маҳзун хотираларини сўзлайди Қашқадарё вилоятидан келган Турсунқул Жўраев. — У кишидан на хат-хабар, на қабр қолган. Ҳар йили баҳорда Хотира майдонига фарзандларим билан келиб отамни хотирлайман. Исми шарифи ёзилган «Хотира китоби»ни варақлаб, отамнинг руҳи поклари ҳамиша биз билан бирга эканини ҳис қиламан. Болаларим, невараларимга бизнинг дориломон кунларимиз учун курашда қурбон бўлганларни ҳамиша хотирлашни, тирикларни қадрлашни насиҳат қиламан.

Ҳа, мазкур муқаддас майдон нафақат Хотира ва қадрлаш куни, балки, йил-ўн икки ой одамлар билан гавжум. Бинобарин, одамлар бу ерга томоша учун келмайди. Ўтганларни хотирлайди. Бу эса бугунги кунги тинч, фаровон ҳаётни қадрлашга ундайди. Чунки бу майдонга келган ҳар бир инсон қалбида Ватанни ардоқлаш, уни кўз қорачиғидек асраш лозим, деган эзгу туйғу жўш уради. Зотан, шу азиз Ватан барчамизники, уни бало-қазолардан, турли ёвуз кучлардан мардона ҳимоя қилиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир...

Шу куни Мотамсаро она ҳайкали пойи баҳор чечакларига бурканди. Юрт озодлиги ва равнақи учун жон фидо қилган ватандошларимиз хотирасига ҳурмат бажо этиш учун келган зиёратчиларнинг қадами кечга қадар узилмади.

Хотира ва қадрлаш куни бутун мамлакатимиз бўйлаб кенг нишонланди.

Норали ОЧИЛОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

● 9 МАЙ — ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

ҒАМХЎРЛИК

Умумхалқ байрами — 9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан уруш ва меҳнат фахрийлари, мустақиллик йилларида истиқлолимизни мустаҳкамлаш, диний экстремизм ҳамда халқаро террорчиларга қарши курашда ҳалок бўлган ҳарбийларнинг оила аъзолари шарафига Мудофаа вазири қабул уюштириши анъанага айланиб қолди.

2004 йил 9 май, соат 12.00. Пойтахтимиздаги Офицерлар марказий уйи. Таклиф этилган меҳмонлар ўзларига ажратилган жойдан ўринларини эгаллашган. Мудофаа вазири Қодир Ғуломов қабулни табрик сўзи билан бошлади:

— Азизлар! Аввало барчангизни бугунги умумхалқ байрами билан муборакбод этишга ижозат бергайсизлар.

Ўз тарихини унутган халқнинг келажаги йўқ дейдилар. Бизнинг тарихимиз жуда бой ва буюкдир. Биз ҳамиша Соҳибқирон Амир Темур бобомизни, Жалолиддин Мангуберди жасоратини ва бошқа улуғ зотларнинг хотирасини доимо дилимизда эъзозлаб келмоқдамиз ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолажак. Иккинчи жаҳон уруши йилларида эзгу мақсад йўлида қанча юртдошларимиз ҳалок бўлмади дейсиз. Уларнинг хотираси мангудир. Ана шу қирғинбарот урушда иштирок этиб, уйга ғалаба билан қайтган мард, ботир юртдошларимизнинг кўпи мана бугун қарилик гаштини сурмоқдалар, фронт ортида фидокорона меҳнат қилганлар ҳам улар сафида. Чунки бизни ғалаба содир этилган кун билан эллик тўққиз йиллик масофа ажратиб турибди. Биз бугун фахрийларимиз мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, ёш авлодни комил инсонлар этиб тарбиялаш ишида фаол иштирок этаётганликларидан беҳад хурсандмиз.

Маълумки, мустақилликка эришганимиздан сўнг биз қўлга киритаётган ютуқларни кўролмай, тинч-осойишта ҳаётимизга путур етказиш ниятида диний экстремистлар ва халқаро террорчилар бир неча бор нохуш воқеаларни содир этишди. Уларга қарши курашда ҳарбийларимиз орасида ҳалок бўлганлар ҳам бор. Биз уларнинг Ватан, халқ олдида қилган хизматларини унутишга ҳаққимиз йўқ. Барчангизни байрам билан яна бир бор қутлайман.

Шундан сўнг Мудофаа вазирлиги кадрлар бош бошқармаси бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи подполковник Ф. Шерматов Мудофаа вазирининг «Умумхалқ байрами — Хотира ва қадрлаш куни ҳамда 2004 йил — Меҳр ва мурувват йили муносабати билан уруш иштирокчилари, меҳнат фахрийлари бир гуруҳини ҳамда ҳалок бўлган ҳарбийларнинг оила аъзоларини моддий рағбатлантириш тўғрисида»ги буйруғини ўқиб эшиттирди. Пул мукофотларини ҳозир бўлганларга Мудофаа вазири Қ. Ғуломов топширди. Эсдалик учун суратга тушишди.

Шундан сўнг Қабул иштирокчилари шарафига зиёфат уюштирилди. Қуролли Кучлар ашула ва рақс ансамбли катта концерт намойиш этди.

Қабул ниҳоясига етгач, ана шу тантанали тадбирнинг айрим қатнашчилари билан суҳбатлашдик.

Академик Восил Қобилович ҚОБИЛОВ:

— Иккинчи жаҳон урушида оддий аскар бўлиб иштирок этганман. Урушни нима эканлигини мен таърифламасам ҳам ўзингиз яхши биласиз.

Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримов тинчликни сақлаш борасида улкан ишларни амалга оширмоқда.

Мен мустақил Ўзбекистоннинг фуқароси сифатида биз кексаларга Юртбошимиз, ҳукуматимиз кўрсатаётган эътибор ва ғамхўрликдан беҳад миннатдорман.

Мана, бугун Мудофаа вазирининг бизнинг шарафимизга уюштирган қабули ҳам

жуда зўр бўлди. Эъзоз шунчалик бўлади-да, қадрлаш шунчалик бўлади-да! Барчаси учун катта раҳмат!

Академик Матёқуб Қўшжонович ҚЎШЖОНОВ:

— Урушни оддий аскарликдан бошлаб сержантлик унвонида якунлаганман. Мен снайпер бўлганман. Ҳеч бир ўқим хато кетмаган.

Ҳар йил Мудофаа вазирининг қабулида иштирок этаман. Бу йилги қабул ҳам ажойиб бўлди. Мудофаа вазирлигининг биз кексаларни кўнглимизни топишга ҳаракат қилаётганлигидан хурсандмиз.

Учувчи катта лейтенант Шермуҳаммад Ашуровнинг турмуш ўртоғи Умида АШУРОВА:

— Сурхондарёда бўлган нохуш воқеалар вақтида Шермуҳаммад акамлар ҳалок бўлган эдилар. Халқ учун, Ватан учун ҳалок бўлиш шараф.

Мени Мудофаа вазири қабулига таклиф этиб, моддий ёрдам кўрсатишганлигидан бошим осмонга етди. Менимча, Шермуҳаммад акамнинг ҳам руҳлари шод бўлган бўлса керак.

Подполковник Абдураззоқ ОБРУЕВ,
«Ватанпарвар» мухбири.
Александр МРУЧАК суратга олган.

Фахрийлар шарафланди

9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан Қорақалпоғистон Республикаси пойтахти Нукус шаҳри бош майдонидаги Мотамсаро она ҳайкали пойига уруш ва меҳнат фахрийлари, давлат ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари ва кенг жамоатчилик йиғилишди.

Маросимни Нукус шаҳри ҳокими Ж. Бердиханов очди ва бошқариб борди.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи кенгеси бошлиғи М. Ерниязов барчани улуғ байрам билан қутлар экан, фахрийларимизнинг нурли келажак, халқимизнинг бугунги ҳаёти учун оловли йиллар ичида босиб ўтган жанговар йўллари тўғрисида ҳам гапириб ўтди.

Сўнг республика «Нуроний» жамғармаси раиси Ж. Муятдинов, Шимоли-Ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони подполковник А. Комилов, шунингдек, бир қатор уруш ва меҳнат фахрийлари сўзга чиқишиб, юртимизда доим тинчлик бўлишини, ёшларимиз осойишталик қадрига етиб, мустақилликни мустаҳкамлашга улуш қўшаверишлари, она заминимизни кўз қорачиғидек асраб, аждодларига муносиб бўлишларига тилак билдиришди.

(Давоми 2-бетда).

● ДОЛЗАРБ МАВЗУДА СУҲБАТ

Жанговар шайлик тарбиядан бошланади

Маълумки, барча замонларда ҳам тарбия масаласи жуда муҳим аҳамиятга эга бўлиб келган. Чунки тўғри ва яхши тарбияланган фарзанд эзгу ишларни амалга оширади. Ота-онасининг юзини ерга қаратмайди, маҳалласининг обрўсини юксалтиради. Халққа фойдаси тегади, Ватан корига ярайди. Фарзандлари комил халқнинг келажаги порлоқ, келажаги буюкдир. Энг муҳими, халқ осойишталиги, Ватан тинчлиги ишончли қўлларда бўлади.

Қуролли Кучларимиз сафларида хизмат қилишаётган Ватанимиз ҳимоячилари бўлмиш фарзандларимизни ҳам маънавий, ҳам жисмоний жиҳатдан етук инсонлар қилиб тарбиялаш бугунги куннинг энг муҳим, энг долзарб вазифасидир.

Президентимиз — Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг «Биз бугун армиямизни ҳақиқатан ҳам мутлақо янгича, замонавий негизда, аввалambор, юксак маънавий асосда ташкил қилмоқдамиз», деган сўзларининг замирида маънавият, маърифат, одоб-ахлоқ, тартиб-интизом, ватанпарварлик, аскарий дўст-биродарлик каби хусусиятлар мужассамлаштирилган.

Аслида, шахсий таркибнинг жанговар шайлиги тарбиядан бошланади.

Хўш, Мудофаа вазирлигининг қисм ва бўлинмаларида тарбиявий ишлар аҳволи қандай, шахсий таркибни етук посбонлар қилиб тарбиялаш борасида тарбиявий ишлар қай йўсинда амалга оширилмоқда?

Мудофаа вазирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари полковник Маннобжон АҲМЕДОВ билан суҳбатимиз шу хусусда.

— Ўртоқ полковник, қарши бўлмасангиз, суҳбатимизни қуйидаги савол билан бошласак! Умумхалқ байрами — 9 май — Хотира ва қадрлаш куни Мудофаа вазирлиги қисм ва бўлинмаларида қандай кутиб олинди, қандай нишонланяпти?

— Аввалambор, бир нарсани таъкидламоқчиман, ҳар қандай байрам биринчи навбатда тарбиявий аҳамиятга эга. Ҳар бир халқ ўз миллий хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда байрамлар ташкил этади, нишонлайди. Шуни унутмаслигимиз зарурки, агар биз байрам фақат хурсандчилик, шодиёнадан иборат десак, бир томонлама ёндошган бўламиз. Шу боис байрамларнинг ўзига хос тарбиявий жиҳатини ҳеч қачон унутмаслигимиз керак.

Мисол учун 9 май — Хотира ва қадрлаш куни — умумхалқ байрамини олиб кўрайлик. Ўзингиз яхши биласиз. Президентимиз Фармонига мувофиқ ушбу байрамни ана шундай ном билан нишонлаётганимизга бу йил беш йил тўлди.

(Давоми 2-бетда).

● ҲАРБИЙ ҚАСАМЁД ТАНТАНАСИ

Қутлуғ кунда набирасин қутлади

Янгийўлдаги Мотамсаро она ҳайкали пойига алвон-алвон гуллар қўйилди. «Сен доимо қалбимдасан, жигарим», дея мунг тўла, ҳасрат тўла кўзларини ерга тикканча ўтирган онаизорнинг кўнгли нурга тўлди, гўё. Бунга 9 май — Хотира ва қадрлаш куни уни йўқлаб юртдошларининг келгани, зиёрат қилишгани, аскар набираларининг бу майдонда Ҳарбий қасамёд қабул қилишгани сабаб. «Сизлар менинг бағримни нурга тўлдирдингиз. Бир фарзандим юз, минг-минг бўлиб қайтгандек бўлди», деди гўё Мотамсаро она посбонларга қарата. «Ғам чекманг она, биздек невараларингиз, чевараларингиз бор экан, энди қалбингизни мунг, алам кемирмайди. Тинчлигингиз, осойишталигингизни бузмоқчи бўлганларга муносиб жавоб бера оламиз», дейишди гўё қасамёд қабул қилишаётган ўғлонлар.

Ниҳоят, садоқатдан онт ичишган ўғлонларни табриклаш тантанаси бошланди. Даставвал қисм командири аскарларни шундай қутлуғ кунда қасамёд қабул қилишгани билан қутлаб, уларни ўтган аждодлар хотирасини доимо дилда сақлаш, улар анъаналарини давом эттиришга даъват этди. Сўнгра юқори штаб вакили полковник Шавкат Жумаохунов, аскарлар оналари номидан Лилия Симонянлар сўзга чиқишди. Туман ҳокимининг ўринбосари — хотин-қизлар қўмитаси раиси Башорат Раҳимқулова, «Маънавият ва маърифат» марказининг туман бўлими раиси Мунаввар Камоловаларнинг дил сўзлари, оналарча насиҳатлари посбонларни тўлқинлантириб юборди. Аскар бобоси Чори Тўраев, иккинчи жаҳон уруши фахрийси Марина Аблаеваларнинг невараларига — юрт ўғлонларига қарата айтган сўзлари, даъватлари жавобсиз қолмагай. Қасамёд қабул қилганлар номидан оддий аскарлар — Ойбек Ҳамроқулов, Илҳом Хурсандовлар сўз олишганда, буни таъкидлаб ўтишди.

Мана, энди ҳаяжонли дамларни кузатсак ҳам бўлади. Тахминан 5-6 ёшлардаги болакай қўлида гул билан аскар акаси қучоғига отилмоқда. Она ҳарбий либос ярашган ўғлига қайта-қайта термулиб, кўзларига ишонмай бағрига босмоқда. Ота бўйи-бўйига тенглашган ўғлини даст кўтариб, дийдорлашмоқда, қутлуғ кун билан табрикламоқда. «Ёшим 73 да. Сурхондарёнинг Деновидан атайлаб неварам Шарофиддинни бу тантанали куни билан қутлашга келдим, улим. Юрти учун, халқи учун ҳалол хизмат қилиб, юзимизни ёруғ қилса бас», дейди Чори бобо Тўраев.

— Боламнинг қасамёд қабул қилиш тантанасини эшитдиму қанот чиқариб учдим, гўё. Мана, қаранг ҳарбий либос ярашган, келбатли бу ўғлон менинг фарзандим. Армияда хизмат қиламан, дея шахд билан отилиб чиқди. Мана шу шижоати сўнмасин, — дейди оддий аскар Санжар Ҳасановнинг онаси Матлуба ая.

— Кенжа фарзанднинг ўрни бўлакча-да. Деярли фарзандларнинг барини уйли-жойли қилдим. Аммо, кенжамга барибир меҳрим бошқача. Ҳаётда қоқилмасин, ўз ўрнини топсин, дейман. Мана, армиягача мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг ҳайдовчилар тайёрлаш мактабида ўқиди, ҳунарли бўлди. Энди йигитлик мактаби синовларидан ўтсин. Ватанига, яқинларига янада муҳаббатли бўлсин, дейман. Ҳали хизматга қайтганига бир ойча бўлувди. Буни қарангки, фикрлаши, дунёқараши бир оз ўсибди, — дейди оддий аскар Шерзод Раҳмоновнинг отаси Амир ака.

Тантанадан сўнг аскарларнинг ота-оналари, яқинлари уларнинг шарт-шароитлари билан танишишди. Бу борада бир-бирига таассуротлари, фикрларини айтишаётган аскар ота-оналари орасида яна Чори бобо эътиборимни тортди. «Болам, шунча эътибор, шунчалик шароитларга муносиб бўл. Шароитлар уйдагидан-да зўр. Бу давлатимизнинг сендай ҳимоячиларига ҳурмати, ишончи», деяётганди у набирасига.

Капитан Алижон САФАРОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.

Сайёрамиз садоси • Пульс планеты

Молдова ахборот технологиялари департаменти Қирғизистон фуқаролари учун паспорт чоп этади. Департамент директори Владимир Моложеннинг маълум қилишича, у бошқараётган идора Қирғизистон ҳукумати томонидан янги кўринишдаги миллий паспортлар чоп этиш тўғрисида эълон қилинган тендерда ютиб чиққан. Унинг сўзларига қараганда департамент буюртмани бажаришга киришмоқда, янги пластик шахсий гувоҳнома ва чет эл паспортларини Қирғизистонга шу йилнинг июнь ойи охирларида топшириш режалаштирилган. Янги паспортларда махсус базада сақланувчи маълумотлар, яъни, қайд қилинган жой, оилавий аҳвол, ҳарбий мажбурият кўрсатилмайди.

***

На Филиппинах начались всеобщие выборы, в ходе которых жители страны должны будут выбирать президента, а также вице-президента, 12 сенаторов, 200 членов палаты представителей и около 17 тыс. представителей областных администраций. Наиболее вероятным победителем на президентских выборах считается нынешняя глава государства Глория Макапагал Арройо. Согласно последним опросам общественного мнения, ее готовы поддержать 37% филиппинцев. Ее основной соперник — актер Фернандо По-младший, которого поддерживают примерно 30% жителей страны.

***

Сайёрамизнинг 1/3 аҳолиси матбуот эркинлиги чегараланган мамлакатларда яшайди. Бу ҳақда душанбада нишонланадиган Халқаро матбуот эркинлиги кунига эълон қилинган чегарасиз Репортёрлар ташкилотининг йиллик ҳисоботида гувоҳлик берилади. Шунингдек, унда маълум қилинишича ўтган йилда 42 журналист ўлдирилган. Бу сўнгги саккиз йил ичида энг катта кўрсаткичдир. Оммавий ахборот воситаларининг яна 766 нафар вакили қамоққа олинган, 1,4 мингдан кўпроги ҳужум ва дўқ-пўписага учрашган. Ҳозирда касбий фаолияти туфайли 130 нафар журналист тутқунликда сақланмоқда.

***

В результате теракта на стадионе в Грозном погибли 24 человека. Об этом сообщает «Ассошейтед Пресс» со ссылкой на представителей грозненского госпиталя. Также, по данным журналистов, ранения получили 46 человек. В то же время, по официальным данным, в результате теракта погибли шесть человек, среди которых президент Чечни Ахмад Кадыров.

***

Ҳиндистонда мамлакат парламентининг қуйи палатасига сайловларнинг сўнгги бешинчи босқичи бошланди. Бугунги овоз бериш 200 млн.дан кўп сайловчи яшовчи мамлакатнинг 16 штатида бўлиб ўтади. Парламент сайловининг аввалги босқичлари Ҳиндистонда 20,22 ва 26 апрель, шунингдек, 5 май кунлари бўлиб ўтган.

***

Духовный глава Ирана аятолла Сайед Али Хаменеи открыл свой сайт в Интернете. На нем опубликованы религиозные декреты, выступления и даже анекдоты от человека, фактически стоящего у власти в Исламской Республике. Как сообщили в администрации Хаменеи, открытый сайт создан для сохранения и распространения письменных трудов и записей выступлений иранского духовного лидера. На сайте опубликована биография Хаменеи.

***

АҚШнинг Япониядаги элчихонаси Токиодаги дипломатик миссиясига қарши содир этилажак терактдаги ўз фуқароларини огоҳлантирди. Бундай баёнот тайёрланаётган ҳужум ҳақида олинган ахборотга асосланган. Аммо, огоҳлантиришда кўрсатилишича бу ахборотнинг ишончлилиги тасдиқланмаган. Америка дипломатлари бу ҳафтада содир этилажак теракт ҳақида маълумот олдилар.

***

Семилетний житель Австралии будет представлен к награде за мужество, проявленное в ходе спасения своего отца. Как сообщили медики штата Новый Южный Уэльс, Тайлер Мун попал в автокатастрофу со своим отцом. Несмотря на сломанные ребра и повреждение легких, мальчик смог оказать помощь раненому отцу. Почти 2 км Тайлер тащил отца. Из-за того, что у него были повреждены легкие, мальчик не мог позвать на помощь. В настоящее время оба пострадавших находятся в больнице.

(По страницам Интернета).

ЖАНГОВАР ШАЙЛИК ТАРБИЯДАН БОШЛАНАДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Фармонда Хотира ва қадрлаш кунининг умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланишини таъминлаш барча давлат ҳокимлари ва жамоат ташкилотлари, идора ва корхоналарнинг биринчи галдаги вазифаси, деб белгилаб қўйилган.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, мазкур ҳужжатда ана шу табаррук кунда фашизм устидан қозонилган ғалабага ҳисса қўшган, Ватанимиз мустақиллиги учун жонини, бор куч-қувватини аямаган бирон-бир фарзанд, бирор-бир кишини [illegible] уларнинг ҳар бирига муносиб ҳурмат-эҳтиром кўрсатилиши шартлиги таъкидланган.

Мудофаа вазирлиги қисм ва бўлинмаларида мазкур байрамни муносиб кутиб олишга йил давомида тайёргарлик кўрилади, десам, хато бўлмайди. [illegible] фахрийлари билан учрашув, суҳбатлар ўтказиб турилади.

Иккинчи жаҳон урушининг [illegible] академик Матёқуб Қўшжонов, Ўзбекистон халқ артисти Комилжон Исмоилов, истеъфодаги генерал-лейтенант Собиржон Охунсонов (бу рўйхатни давом эттириш мумкин) [illegible] ёш аскарлар, ҳоз шартнома бўйича хизматчилар [illegible]

[illegible]

Ҳар йили байрам куни Мудофаа вазири томонидан уруш иштирокчилари ва меҳнат фахрийлари [illegible]

— Маълумки, 2004 йил 5 май куни Мудофаа вазирлигида қишки ўқув мавсуми якунларига бағишланган [illegible] Кенгаш бўлиб ўтди. Унда ҳарбий интизом масаласига ҳам катта эътибор қаратилди.

Ўртоқ подполковник, айтингчи, қишки ўқув мавсумида шахсий таркибни тарбиялаш борасида қандай натижаларга эришилди. Шахсий таркибни тарбиялаш ишида ечимини кутаётган долзарб муаммолар нималардан иборат?

— Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Ислом Абдуғаниевич Каримов [illegible]

[illegible]

— Қуролли Кучларимизда ўтган йили биринчи марта «Энг яхши мутахассис» танлови ташкил этилган эди. Ўртоқ подполковник, бу борада ҳозирда Мудофаа вазирлиги тизимида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Хабарингиз борки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 11 февралда [illegible]

[illegible]

— Тарбиявий ишлар самарадорлигини янада ошириш учун бугунги кунда қандай вазифалар [illegible]

— Тарбиявий ишларнинг [illegible]

Биринчидан, Мудофаа вазирлиги марказий аппарати ва Қуролли Кучлар Бирлашган штаби [illegible]

Иккинчидан, офицерлар ва шартнома бўйича [illegible]

Учинчидан, барча тоифадаги [illegible] дагилар билан ишлаш услуб ва формаларини такомиллаштириш, командирлик тайёргарлигини мунтазам ва талаб даражасида ўтказиш шарт.

Офицерлар таркиби фаоллигини ошириш, уларнинг хизмат натижаларига қизиқишини орттириш, касбий маҳоратини ошириш мақсадларида ҳарбий округлар ёш офицерлар йиғинларини ўтказишни ташкил қилиб, мазкур йиғинларда жанговар тайёргарлик даражасини ошириш, ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлаш йўл-йўриқлари ва усулларини муҳокама қилиш, ҳарбий билим юртлари битирувчиларини яхши кутиб олиш ва офицерлик шаклланувида амалий ёрдам кўрсатилиши талаб этилади.

Тўртинчидан, энг илғор, энг муносиб муддатли ҳарбий хизматчилар орасидан сержантлар мактабларига номзодларни танлаб олиб, ўқишга жўнатиш, сержантлар мактабларини тамомлаб келганлар билан мунтазам ишлашни йўлга қўйиш зарур.

Ёш аскарларнинг мослашув жараёнини тезлатиб, уларни тезда сафга қўшиш чора-тадбирлари кўрилиши керак.

Бешинчидан, шахсий таркибга Қонунлар, Умумҳарбий низомлар талабларини чуқур тушунтириш, мустаҳкам ҳарбий интизом ва тартиботни таъминлашга бағишланган ҳарбий бошқарув органлари ва ҳарбий ҳуқуқ-тартибот органлари ҳамкорлигидаги ишлар таъсирчанлигини ошириш, гарнизонлардаги Мувофиқлаштирув Кенгаши фаоллигини, сифатини юксалтириш зарурдир.

Ижтимоий-сиёсий тайёргарлик гуруҳ раҳбарлари билан ўтказиладиган ўқув-услубий йиғинларда офицерлар таркиби ва шартнома бўйича ҳарбий хизматчилар тарбиявий ишларини ташкил этиш услублари, ҳарбий интизомни ва тартиботни мустаҳкамлаш бўйича ўқувни ташкил қилиш зарур.

— Шу йилнинг март ойи охири ва апрель ойи бошида Тошкент шаҳри ва Бухоро вилоятида бир қанча террорчилик ҳаракатлари содир этилди. Ана шу нохуш воқеалардан сўнг шахсий таркибнинг огоҳлигини ошириш борасида нима ишлар амалга оширилмоқда?

— Таъкидлаш жоизки, жорий йилнинг март ойи охири ва апрель ойи бошида Тошкент шаҳри ва Бухоро вилоятида содир бўлган фожиали воқеалар пайтидаги турли тоифадаги ҳарбий хизматчиларимизнинг ҳаракати уларнинг ҳушёрлиги ва сиёсий етуклиги, хизмат вазифаларини бажаришда шахсий масъулияти, давлатимиздаги вазиятни беқарорлаштиришга уринаётган халқаро терроризмга мансуб унсурларга қарши муносиб зарба беришга тайёр эканлиги, қисм ва бўлинмаларнинг ҳамжиҳатлиги ҳамда уюшқоқлиги янада ошганлигини яққол кўрсатди.

Президентимиз Ислом Каримов иккинчи чақириқ Олий Мажлис ўн тўртинчи сессиясида сўзлаган нутқида шундай деди: **«Ҳозирги кунда диний экстремизм мафкурасига, қўпорувчилик-террорчиликка қарши курашдаги асосий вазифа — аҳоли ўртасида, айниқса, ёшлар билан олиб бориладиган тарғибот-ташвиқот ва тарбиявий ишларни изчил, чуқур ўйланган тизим асосида ташкил этиш ва уларнинг таъсирчанлигини кескин кучайтиришни бугун бошимиздан кечираётган ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда».**

Биз шахсий таркибни тарбиялашда, улар билан ишлашда ана шу талаблардан келиб чиққан ҳолда иш юритяпмиз.

Шуни ишонч билан айтаман, Мудофаа вазирлиги тизимида хизмат қилаётган ҳар бир аскар, ҳар бир шартнома бўйича хизматчи, ҳар бир офицер маънавий жиҳатдан ҳам, жисмоний жиҳатдан ҳам етук. Огоҳлик уларнинг қуроли.

— Самимий суҳбатингиз учун раҳмат. Байрамингиз муборак бўлсин!

«Ватанпарвар» газетаси мухбири подполковник Абдураззоқ ОБРЎЕВ суҳбатлашди.

Ҳарбий-сиёсий янгиликлар

АҒДАРИШ МАҚСАДИДА

Венесуэла полицияси камида 88 кишини президент Уго Чавесни ағдариш мақсадида давлат тўнтаришини тайёрлашда айблаб, қамоққа олди. Ҳукуматдагилар тахминича, улар венесуэлалик диссидентлар билан биргаликда тўнтаришни тайёрлаган колумбиялик қўзғолончилардир. Қўлга олинганларнинг барчаси Венесуэла ҳарбий кийимида бўлган. Тахминларга кўра, гуруҳда ҳаммаси бўлиб 120 жангари бўлиб, улар фермалардан бирида ҳарбий тайёргарликдан ўтган.

СОВЕРШЕНО НАПАДЕНИЕ

На юго-востоке Афганистана неизвестные напали на таможенный пост, в результате чего погибли по меньшей мере семь человек. Как сообщил губернатор провинции Пактика, где совершено нападение, Мохаммад Гоус Насирвал, причина столкновения на таможне пока не выяснена.

БИР ЙУЛА УЧ АЙБЛОВ

Бағдоддаги Абу-Грайб қамоқхонасида ироқлик асирларни қаттиқ таҳқирлашда айбланаётган америкалик ҳарбий хизматчининг ишини кўриб чиқадиган ҳарбий трибунал 19 майда бошланади ва очиқ равишда ўтказилади. Бу ҳақда Ироқдаги Америка ҳарбий қўмондонлиги вакили генерал Марк Киммит хабар берди. Унинг сўзига қараганда, сержант Жереми Сивитсга уч айблов қўйилган. Шу жумладан, у Абу-Граиб қамоқхонасидаги маҳбуслар билан ёмон муносабатда бўлганликда ва бу жиноятларни беркитиш мақсадида махфий тил бириктиришда айбланмоқда. «Ҳарбий трибунал афтидан Бағдодда ўтказилади, бироқ бу масала ҳали якуний тасдиқни талаб этади», — деб қўшимча қилди Киммит.

... ТАСЛИМ БЎЛГАН

«Ал-Қоида» британиялик мусулмонни «террорчи-шаҳид» сифатида ёллаган. У 2001 йил 11 сентябрида самолётни эгаллаши лозим эди. Бироқ, «Салди Таймс» нашрининг хабар беришича, 29 ёшли, аввалда Манчестер шаҳрида официант бўлиб ишлаган ул киши фикридан қайтган ва 2000 йилнинг баҳорида ФБРга таслим бўлган. Нашр маълумотларига кўра, у Олдем шаҳридаги мачитда ёлланган ва Покистондаги террористик лагерларнинг бирида тайёргарлик ўтган. АҚШга учиб келиб, «Ал-Қоида» томонидан унга берилган минг фунт-стерлинг пулни сарфлаб юборгач, у ҳокимият органига таслим бўлган.

ВЗРЫВЫ НЕ ПРЕКРАТИЛИСЬ

Взрывы боеприпасов на горящих армейских складах вблизи поселка Новобогдановка Мелитопольского района Запорожской области Украины раздаются 4—6 раз в час. Как сообщили в пресс-службе минобороны Украины, разлет осколков и неразорвавшихся боеприпасов не превышает 300 м против 10—40 км в первые часы пожара. Саперы 17 передвижных групп разминирования продолжают работы по очистке населенных пунктов Мелитопольского района от осколков боеприпасов. 6 мая на армейских складах в Мелитопольском районе, где хранилось более 90 тыс. тонн артиллерийских боеприпасов, около 12.50 по местному времени начался пожар с последующими взрывами снарядов. В первые часы взрывы звучали каждые две-три секунды, осколки и невзорвавшиеся боеприпасы разлетались в радиусе 10—40 км. В целях безопасности были эвакуированы около 7 тыс. человек из 11 близлежащих населенных пунктов.

РЕЖАЛАШТИРИЛГАНИДАН АВВАЛРОҚ...

Испан ҳарбийлари режалаштирилганидан аввалроқ Ироқни тарк этишлари мумкин. Бу ҳақда мамлакат мудофаа вазири Хосе Боно маълумотига таяниб испан радиоси хабар берди. Журналистлар маълумотига кўра, Боно ўзининг тўсатдан Ироққа амалга оширган ташрифи чоғида қўшинлар олиб чиқиш жараёни тезлаштирилиши ва барча ҳарбийлар 27 майдан аввалроқ ватанларига қайтишлари мумкинлиги тўғрисида баёнот берган. Бироқ вазир баёнотининг аудиоёзуви эфир орқали берилмаган. Ҳозир Ироқда минг нафар испан ҳарбийлари бор.

(Интернет саҳифаларидан олинган).

● **ҲАРБИЙ ВЕРТОЛЁТЧИЛАР ФАОЛИЯТИДАН**

ТЕХНИКА ШАЙЛИГИНИ ТАЪМИНЛАБ

Яқиндагина якунланган қишки ўқув мавсуми синов машғулотларида полковник Мағрибжон Муҳаммаджонов сардорлиги остидаги вертолётчилар ҳарбий қисми ҳам ижобий натижаларга эришди. Бу ютуқда қисм техника хизмати вакилларининг ҳиссаси ҳам салмоқли бўлди.

Янги мавсум арафасида ҳам техник ходимлар тинмай меҳнат қилмоқда. Ҳарбий вертолётларнинг ёздаги парвозлари бенуқсон бўлиши — уларнинг бугунги асосий мақсади, барча ҳаракатлар шунга қаратилган.

Вертолётчилар бўлинмасининг техник-эксплуатация қисми бошлиғи капитан

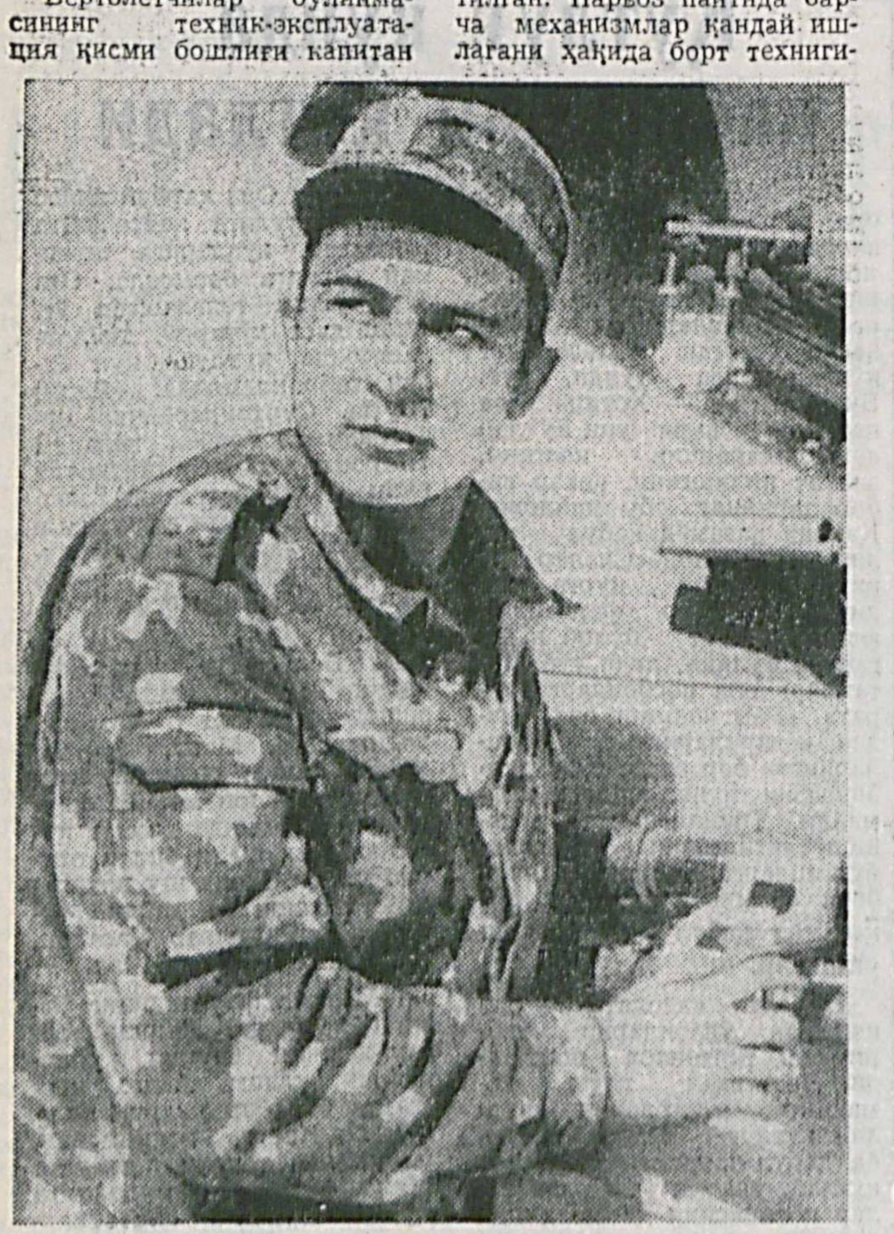

Мухтор Йўлдошевнинг вазифаси ўта масъулиятли, унинг рухсатисиз биронта ҳаво кемаси парвозга чиқарилмайди. Вертолёт қўнганидан сўнг кутиб олиш ҳам офицер зиммасига юклатилган. Парвоз пайтида барча механизмлар қандай ишлагани ҳақида борт техникидан ҳисоботни қабул қилиб, аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича кўрсатмаларни гуруҳларга тақсимлаб беради. Топшириқлар бажарилишини шахсан ўзи текширади.

Суратда кўриб турганингиздек, катта лейтенант Қудрат Ботиров (ўнгда) бошлиқ билан биргаликда носозликларни тузатмоқда.

Замонавий ҳаво кемаси радиоэлектроника асбоб-ускуналари билан шунчалик тўла таъминланганки, ҳатто кичкинагина бир деталь ишдан чиқса, осмонда катта ташвишлар пайдо бўлишига олиб келиши мумкин. Шунинг учун ҳар бир гуруҳдаги техник ва механиклар бажарилган созлаш ишлари натижаларини такрор ва такрор синчковлик билан текширишади.

Одатда вертолётдан парашют билан сакрашлар камдан-кам бажарилади, аммо бу қидирув-қутқарув хизматига тааллуқли эмас, ёрдам-

га шошаётган ҳарбий қутқарувчилар десантчи вазифасини ўташга доимо ҳозир бўлади. Демак, авиация аслаҳаси ва десант қурилмалари гуруҳи бошлиғи катта лейтенант Ойбек Абдураҳмонов (суратда) ҳам ўт очиш қуролларидан ташқари десантга хизмат қиладиган ускуналари шай ҳолда бўлишига бутун диққат-эътиборини қаратиши лозим. Унинг қўл остида тажрибали мутахассислар тўпланган, жумладан, механик, шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Санжар Икромов ҳам шундай билимдонлардан:

«Осмонга парвозлар ердан бошланади», деб бежиз айтилмайди. Битта ҳаво кемаси кўтарилиши учун кўпчилик техник ходимлардан иборат жипслашган жамоа парвоз хавфсизлигини кафолатлашдек ишда тер тўкишади. Ҳар бир парвоз қилган вертолёт аэродромга жанговар вазифани бажарганидан сўнг бехатар қўнишидан улар ҳаммадан ҳам кўпроқ хурсанд бўладилар, десак хато қилмасак керак. Ҳозирги кунларда техник хизматининг асосий мақсади — ёзги мавсумга вертолёт парки шайлигини таъминлашдир.

Майор Аблай КАМОЛОВ.
Подполковник Ярослав КОРУКА олган суратлар.

● **САФДА ЁШ АСКАРЛАР**

ЙИГИТЛАРГА ДАДИЛЛИК ЯРАШАДИ

Чирчиқ олий танк қўмондонлик муҳандислик билим юртининг ўқув жараёнини таъминлаш батальони ҳам ёш аскарларни қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирининг «Муддатли ҳарбий, муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни бўшатиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларига навбатдаги чақирув тўғрисида»ги буйруғида шундай дейилади: **«Янгидан чақирилган шахсий таркибга зарур уй-жой, маиший шарт-шароитлар яратилсин ва жиҳозлансин, улар белгиланган талабларга ва таъминот нормаларига мувофиқ ўз вақтида ва сифатли моддий таъминот билан таъминлансинлар».**

Батальон командирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари капитан Аҳтам Атажонов ушбу буйруқнинг ёш аскарлар взводида бекаму кўст бажарилганлиги ҳақида шундай дейди:

— Ёш аскарлар барча шароитлар яратилган ҳолда қабул қилиндилар. Замонавий усулда жиҳозланган ижтимоий-сиёсий тайёргарлик синфлари, шинам, қайта таъмирланган ётоқхоналар тезлик билан ёш аскарларни қабул қилишга тахт қилиб қўйилган эди. Мана, бир неча кундир-ки, улар билан бирга ишлаяпмиз. Дастлабки кунларда барчада бирдек мураккабликлар бўлади, албатта. Шундай вақтда кичик командирларнинг ўрнини ҳеч ким боса олмайди. Шартнома бўйича хизмат кичик сержантлари Муродулло Сапаров, Нозимжон Абдураҳмоновлар ёш аскарлар учун ҳам, офицерлар учун ҳам яқин кўмакчи вазифасини бажармоқдалар.

Ёш аскарларни четдан туриб кузатсангиз, қисқа кунлар ичида анча-мунча нарсани ўрганиб улгурганлар. Ўзларини тутишларида дадиллик, аскарликдан ифтихор қилиш ошкора сезилиб турибди. Улардан бирини суҳбатга тортамиз. Оддий аскар Акмал Қосимов Андижон вилоятининг Қўрғонтепа шаҳридан хизматга чақирилган.

— Қийналдим дейиш йигит киши учун уят, — дейди ёш аскар. — Бунинг устига ҳарбий хизматга келиш учун озмунча ҳаракат қилмадим. Спорт билан жиддий шуғулландим. Хизматда бу жуда ҳам асқотади. Умуман олганда аскарлигимдан ғурурланаман.

Акмал мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг ҳайдовчилар тайёрлаш курсини тамомлаган. Демак ҳарбий хизмат қонун-қоидалари билан батафсил бўлмаса-да, яхшигина таниш. Қандай хизмат қилишини вақт кўрсатади-ю, аммо гап-сўзлари, хатти-ҳаракатлари беихтиёр сизда унга нисбатан ишонч уйғотади.

Яна бир ёш аскар Шерзод Тилаволдиев. Унинг орзулари юксак. У фақат аскарлик билан чекланиб қолмоқчи эмас, келажакда офицер бўлиб, ҳаётини армия билан боғламоқчи. Ҳарбий билим юртига ўқишга кириш учун биринчи уриниш муваффақиятсиз бўлди. Аммо бундан руҳи тушиб кетмади. Намунали ҳарбий хизмат унга катта имкониятлар беришига қатъий ишонади. Шерзод оилада саккиз ўғилнинг кенжаси экан. Меҳнатдан қочмайдиган, ҳамма вақт ёрдамга шайлиги, барча билан тил топиб кета олишини илк кунлардаёқ намоён қилмоқда.

Катта лейтенант Маъруф Сатторов ёш аскарлар билан ишлайди:

— Йигитларнинг ўзларида интилиш, қизиқиш кучли бўлса бизнинг ишимиз ҳам енгиллашади. Уларнинг хизматгача ҳам тайёргарлик кўрганликлари билиниб турибди. Деярли ҳаммасида кучли иштиёқ мавжуд. Бир-биридан қолишмасликка ҳаракат қилишмоқда. Ўйлайманки, улар ҳамма вақт бурчларига содиқ бўлиб, ҳалол хизмат қиладилар. Чунки, миллий маънавий қадриятлар, ҳарбий анъаналар асосида маънавий-ахлоқий ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш учун фидойи офицерларимиз астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Биз ҳам йигитларимизнинг Ватан ҳимоясида юрт олдида юзлари ёруғ бўлиб юришларига тилакдошмиз.

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Ватанпарвар» мухбири.

ШАРАФ ЭРУР ҲАРБИЙЛИК

Майор Тоҳиржон Азимов Жиззах олий ҳарбий авиация билим юртида ёш аскарлар йиғинига етакчилик қилмоқда. Албатта, бу катта масъулиятни талаб этади. Ахир, тўпоричасига айтганда, кўча чангитиб юрган йигитларни аскарликка, илк ҳарбий сабоқларга ўргатишнинг ўзи бўладими? Қатъий тартиб, интизомга ўрганмаган ёки бўлмаса буйруқларни сўзсиз адо этишга кўникмаган йигитларни Умумҳарбий низомлар талаблари бўйича тайёрлаш, тарбиялаш осон иш эмас. Хўш, бунинг учун йиғин давомида нималарга эътибор қаратиш зарур?

— Аввало йиғин маъмуриятига тайинланган ҳар бир ҳарбий хизматчи ўз вазифаси бўйича йўл-йўриқлар олган. Қолаверса, йиғинга энг тажрибали ҳарбийлар жалб қилинган. Тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарим капитан Нурилло Азимов, взвод командири капитан Ойбек Абдусатторов, бўлинма командирлари кичик сержантлар Отабек Аҳмаджонов, Ҳаётбек Сатторовлар шулар жумласидан. Йиғин давомида ёш аскарларни ҳарбий ҳаётга кўниктириш, Умумҳарбий низомларни ўргатиш, Қуролли Кучлар тарихи, ижтимоий-сиёсий ҳаётимиздан сабоқлар бериш учун турли тадбирлар режалаштирганмиз. «Камолот», «Маънавият ва маърифат» каби ташкилотлар билан ҳамкорлик қилишни кўзда тутганмиз. Авиация, билим юрти тарихи борасида ҳам сабоқлар ўтилади. Клубда кино қўйиб беришни, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларига экскурсия уюштиришни мўлжаллаяпмиз. Тўғри, режа бўйича қандай машғулотлар ўтиш ва уларнинг соатлари тасдиқланган. Фақат назарий машғулотлар ўтиб, зериктирмаслик учун юқорида айтилган қўшимча тадбирлар ҳам бўлади. Таъкидлаш жоизки, ёш аскарларнинг билими, дунёқараши кенг. Айниқса, спортга қизиқишлари юксак. Ҳозирданоқ ёш аскар-спортчиларимизга билим юрти жисмоний тарбия кафедраси мутахассислари эътибори тушган. Масалан, ана шундай аскарлардан бири миллий кураш бўйича спорт усталигига номзод Йўлчи Худойқуловдир. Очиғи, ёш аскарлар билан ишлаб, ислоҳотлар самарасини янада теран ҳис қилаяпман. Бари эли, юрти учун ёниб хизмат қилишга шай. Фақат улардаги шижоат, ғайрат, қатъиятни тўғри йўналтира олсангиз бас, — дейди майор Т. Азимов.

Сафларга қўшилганига ҳали кўп бўлмаган бу ўғлонларнинг тайёргарликларини кузатаман. Аниқроғи, саф тайёргарликларини — сафдан чиқиш, сафга қайтиш, шахдам қадам ташлаш, саф қўшиғини айтиб ўтиш кабилари. Иштиёқ, интилиш бўлсин экан-да. Ахир, бу машқларни улар рисоладагидек бажаришаётган эди-да. Ана шунақа, қалб амри, қалб даъвати билан Ватан ҳимоясига отланган, ҳар томонлама баркамол бу ўғлонлар ҳарбийликни шараф деб билишади.

Капитан Алижон САФАРОВ.

Спасибо родителям

В эти дни в семье фермеров Ислома ака и его супруги Хадичи апа, проживающих в Учкуприкском тумане Ферганского вилоята, большой праздник. Родители получили из части благодарственное письмо, в котором им выражена признательность за хорошее воспитание сына и его успехи в боевой учебе.

Да, в воинском коллективе, где командиром группы лейтенант А. Охунов, одним из лучших специалистов называют сегодня снайпера рядового Шерзода Очилова. Вот и на контрольной проверке за учебный период он получил высокие оценки. Единственный сын наполнил гордостью не только сердца отца, матери и сестренок, которых у него пять, но и всех земляков. «Это наш Шерзод стал лучшим снайпером», — говорили родные в махалле.

В солдатское становление Шерзода большой вклад внесли офицеры, а также обучавший секретам меткого огня из СВД младший сержант по контракту Тулкун Дустов. И, отдавая должное всем, кто вложил свой труд в его обучение, закладывая фундамент армейских знаний, Тулкун на контрольной проверке показал, что стал настоящим мастером избранной воинской специальности.

Многокилометровые марш-броски по горным тропам предъявляют к десантнику высокие требования как в физическом, так и в морально-психологическом плане. Ведь надо после утомительного перехода позаботиться не только о меткости огня, но и о выборе огневой позиции, умело замаскироваться на местности, после каждого выстрела быстро и незаметно менять позицию. В снайперской «дуэли» обнаружить себя — значит подвергнуться смертельной опасности.

Вот и в ходе подготовки к летнему периоду обучения отличный воин настраивает себя на новые успехи в боевой учебе. И это понятно: впереди много будет препятствий, да и обязанностей стало побольше, ведь он теперь сам в качестве младшего командира.

Лейтенант Хасан МИРЗАЕВ,
корр. «Ватанпарвара».

Фахрийлар шарафланди

(Давоми. Боши 1-бетда).

Сўнгра йиғилганлар Мотамсаро она ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйишди.

Маросимда округ қўшинлари оркестр садоси остида йиғилганлар олдидан саф тортиб шахдам қадамлар ташлаб ўтишди.

Мазкур тадбир сўнгида фахрийларимиз учун байрам дастурхони ёзилиб, катта концерт дастури намойиш қилинди. Шимоли-ғарбий ҳарбий округнинг барча қисм ва бўлинмаларида Хотира ва қадрлаш куни умумхалқ байрами сифатида катта тантана билан нишонланди.

Шартнома бўйича хизмат сержанти Аманбай АРЗИЕВ,
Нукус гарнизони.

СЕРЖАНТЛАР—АРМИЯМИЗ СУЯНЧИ ВА ТАЯНЧИ

Шаклантириш йўлида

Илгари хабар берганимиздек, Офицерлар марказий уйида Қуролли Кучлар раҳбарияти таркиби билан семинар ўтказилиб, унда тегишли вазирликлар, давлат қўмиталари ва ташкилотлари, ҳарбий округлар қўмондонлари, ҳарбий қисм командирлари, уларнинг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарлари иштирок этишди.

Тадбирда Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари мақоми тўғрисида»ги Қарорининг Қуролли Кучларни ислоҳ қилишда сержантлар таркибининг роли ва аҳамиятини янада ошириш борасида олдимизга қўяётган вазифалари муҳокама қилинди. Йиғилиш якунида мазкур қарорни ҳаётга татбиқ этиш борасида амалий чора-тадбирлар белгиланди.

Газетахонларимиз эътиборига тадбир иштирокчиларининг армиямиз суянчи ва таянчи бўлган сержантлар таркибини шакллантиришнинг моҳиятини очиб бериш борасида билдирган фикр ва мулоҳазаларининг қисқача баёнини ҳавола этамиз.

Суратда: семинар иштирокчилари.

Офицерларнинг биринчи ёрдамчилари

(Мудофаа вазирининг биринчи ўринбосари—Қуролли Кучлар Бирлашган штаби бошлиғи генерал-майор И. ЭРГАШЕВ нутқидан)

Сон жиҳатидан ихчам, сафарбар, ҳар томонлама тайёрланган, замонавий қуроллар ва техника билан таъминланган армияни барпо этиш кичик командир-сержантларни юксак касбий маҳоратга эга бўлган мутахассислар қилиб ўқитишни, интеллектуал ва жисмоний жиҳатдан, Ватанга содиқ этиб тарбиялашни талаб этади. Улар ҳарбий жамоани бошқариш қобилиятига, кундалик фаолияти ва замонавий жанг тақдирини ҳал этиш малакасига эга бўлишлари зарур.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида кейинги пайтда ҳарбий хизмат ва сержантлар мақоми нуфузини қўшинлар жанговар хизмат фаолиятида уларнинг ролини ошириш, сержантларни тайёрлашнинг замон талаблари ва стандартларига жавоб берадиган системасини такомиллаштириш борасида кўпгина ишлар қилинди. Ҳарбий округларда ташкил этилган сержантлар мактабларида янги типдаги кўплаб сержантлар ўқитилиб, қўшинларга жўнатилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси сержантлар таркибини тайёрлаш, сержантлар тайёрлаш мактабларида ўқув-моддий базасини барпо этиш ва ривожлантириш тўғрисида бир нечта Қарорлар қабул қилди, улар ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Шунга қарамасдан, кундалик тарбиявий ишлар фаолиятининг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, бир қанча қисм ва бўлинмаларда кичик командирларнинг хизмат фаолияти ва жанговар ўқувини ташкил этилиши ва сержантлар хизматини муносиб баҳоланишида бир қатор камчиликлар бор. Замонавий армияни барпо этиш йўлида Қуролли Кучларда ўтказилаётган ислоҳотларнинг аҳамияти ва ролини тўлақонли тушунмаслик ҳолатлари учраб турибди.

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари мақоми тўғрисида»ги Қарорининг қабул қилинганлиги сержантларнинг вазифаси, ҳуқуқ ва мажбуриятларини зарур ҳуқуқий норматив базасини яратди, уларнинг хизматини ўташ тартиби, ижтимоий ҳимоя қилиш системасини аниқлаб берди.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержанти ўзида ҳарбий ишнинг етук ва малакали мутахассиси сифатларини мужассам этиб, замонавий ҳарбий билимларни пухта эгаллаб, армиянинг таянчи бўлиши лозим ва у офицерларнинг биринчи ёрдамчисидир, аскарларни ўқитиш ва тарбиялашда устози ҳисобланади, армия ва фуқаро ёшлари учун ҳарбий ва умумий маданиятнинг намунасидир.

Зарур шароитлар яратилди

(Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Бирлашган штабининг жанговар тайёргарлик бошқармаси бошлиғи полковник Б. ҒОФУРОВ маърузасидан)

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари мақомининг қабул қилиниши жанговар тайёргарлик жараёнида сержантларнинг юқори маънавий-руҳий ва жанговар сифатларини тарбиялаш, уларга командирлик сифатлари ва кўникмаларини сингдириш жараёнини такомиллаштириш учун зарур бўлган ҳуқуқий шароитларни яратиб бермоқда. Шуниси диққатга сазоворки, сержантларнинг хизмат фаоллигини ошириш ва уларнинг касбий сифатларини такомиллаштириш ишида ўзини яхши томондан намоён қилган Қуролли Кучларимиз [illegible] бормоқда.

Қисм ва бўлинмаларда сержантларнинг командирлик ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлиги аввало уларда касбий, командирлик, илғорлик сифатлари ва кўникмаларини шакллантиришга йўналтирилган бўлиши лозим. Сержантлар таркибининг бўлинмалар жанговар тайёргарлигини ташкил қилиш, ўтказиш ва назорат қилиш жараёнида кенг жалб этилишларини таъминлаш зарур. Тактик, дала-ўқув машқлари, ўт очиш тайёргарлиги ва бошқа машғулотларда [illegible] ҳал қилишда сержантлар таркибининг командирлик вазифалари, роли ва аҳамиятини кенгайтиришни ҳисобга олган ҳолда бошқарувнинг янгича усулларини синаб кўриш зарур.

Сержантларнинг хизмат фаолиятларини такомиллаштириш ва жанговар ўқувда юқори натижаларга эришишда улар учун белгиланаётган имтиёзлар ҳам муҳим роль ўйнамоқда. Сержантлар тайёрлаш мактабларини «аъло» баҳоларга битирганлар пул таъминотининг икки ойлик (оклад) миқдорида бир йўла бериладиган пул мукофотига сазовор бўладилар. [illegible] — ҳар ойда ҳарбий бўлинмага командирлик, раҳбарлик қилгани учун лавозим ойлигининг йигирма фоизи миқдорида қўшимча пул берилади.

Командирлик, жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлик бўйича юқори кўрсаткичларга эришган Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантларига қўшимча равишда қуйидаги имтиёзлар белгиланган:

— сержантлар таркиби лавозимларида 5 йил давомида бенуқсон хизмати учун — мамлакат олий ўқув муассасаларига ўқишга киришда тест синовларида тўпланиши мумкин бўлган энг кўп баллларнинг 20 фоизи миқдорида қўшимча балл олиш ҳуқуқи;

— сержантлар таркиби лавозимларида 15 йил давомида бенуқсон хизмати учун ва сержантлар тайёрлаш мактабларида уч босқичдан ортиқ таълим олишдан ўтган тақдирда — хизмат жойини танлаш ва навбатдан ташқари уй олиш ҳуқуқи.

Хос тартибда тайинланмоқдалар

(Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Кадрлар Бош бошқармаси бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи подполковник Ф. ШЕРМАТОВ маърузасидан)

Сержантларни ҳарбий лавозимларга тайинлаш ва уларни эгаллаган лавозимларидан бўшатиш хос (персонал) тартибда вазирликлар (идоралар) раҳбарлари ёки [illegible] мансабдор шахслар томонидан амалга оширилади. Ҳарбий хизматчиларга сержантлар таркибининг дастлабки ва навбатдаги ҳарбий унвонлари бериш, одатда, сержантлар тайёрлаш мактабларида ўқув якунлангандан сўнг мактаблар бошлиқларининг тақдим этишлари бўйича ҳарбий округлар қўшинлари қўмондонлари томонидан амалга оширилади.

Сержантлар тайёрлаш мактабида ўқиш учун номзодларни қабул қилишда қуйидагилар мажбурий шарт ҳисобланади: муддатли хизмат ҳарбий хизматчилари ва захирадаги ҳарбий хизматга мажбурлар учун — улар билан сержантлар тайёрлаш мактабини тугатгандан сўнг уч йилдан кам бўлмаган муддатга хизматни ўташ бўйича контракт шартнома тузиш; шартнома бўйича ҳарбий хизматчилар учун — хизматни ўташ бўйича уч йилдан кам бўлмаган муддатга контракт тузиш.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари таркиби лавозимларида ҳарбий хизматни ўташ тўғрисидаги контракт — [illegible] асосида ҳақиқий ҳарбий хизматга киради ва унда хизматнинг давомийлиги, ўзаро ҳуқуқлар, мажбуриятлар ва томонларнинг жавобгарлиги, ҳарбий хизматни ўташ шартлари белгиланади. Контракт суриштирув ёки дастлабки тергов ишлари олиб борилаётган, унга нисбатан қўзғатилган жиноий иш суд томонидан кўриб чиқилаётган, жазо туридан, судланув олиб ташланиши ёки амнистия қўлланишидан қатъи назар, содир қилган жинояти учун судланган, шунингдек, яшаш жойи бўйича салбий тавсифланган фуқаро ҳарбий хизматчи билан контракт тузилмайди.

Ҳайдовчилар, механик-ҳайдовчилар расчёти экипажи командирлари, санитар инструкторлари ва уларга тенглаштирилган мутахассислар лавозимларига [illegible]

Навбатдаги — сержант, катта сержант унвони [illegible] мактабларида уч ойлик таълимга мўлжалланган дастурлар бўйича кейинги тайёргарликдан ўтадилар.

Жанговар гуруҳлар командирлари (командир ўринбосарлари), секция, тўп ва миномётлар командирлари, взвод техниклари, фельдшерлар ва уларга тенглаштирилган мутахассислар лавозимлари бўйича ўқув курсини ўтаганларга «сержант» унвони берилади.

Ўт очиш гуруҳлари, махсус гуруҳлар командирлари, катта техниклар, бўлинмалар старшиналари ва уларга тенглаштирилган мутахассислар лавозимлари бўйича ўқув курсини ўтаганларга «катта сержант» унвони берилади.

Етакчидан кўп нарса талаб қилинади

(ИИВ Ички қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари — штаб бошлиғи подполковник Носирбек УСМОНБЕКОВнинг маърузасидан)

Сержантнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари жуда кенг ва ҳарбий хизматчи фаолиятини турли томонларини қамраб олади. Аммо, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш ва ҳарбий жамоани жипслаштириш масалалари доимо муҳим ўрин тутиши лозим. Шунга боғлиқ сержантлар фаолиятида нималар асосий эътиборни жалб қилади?

Биринчидан, секциядаги ҳарбий интизомни мустаҳкамлашни муҳим шартларидан бири — сержантнинг Низомларни бажарилишига бўлган талабчанлигидир.

Ўзига ва қўл остидагиларга нисбатан талабчанлик жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарликларни аниқ амалга ошириш, аскарларнинг низомлар талабларига қатъий риоя қилишини, қўйилган вазифалар сифатли ижро этилишини таъминлайди.

Иккинчидан, ҳар бир сержант учун муҳим хизмат вазифаси бўлиб ҳар доим, ҳар қандай вазиятда қўл остидагиларни тарбиялаш, улар билан индивидуал ишлар олиб бориш саналади. Якка тартибдаги ёндашув — секция, гуруҳдаги олиб бориладиган ўқитиш ва тарбиялаш услубларининг асосийсидир.

Учинчидан, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш ва жамоани бирлаштириш сержантнинг шахсий намунаси, сафдошлари олдидаги обрўсига таянган ҳолда эришилади. Бу эса, ўз навбатида кичик командирдан сўз ва иш бирлигини талаб қилади, доимо сўзи устидан чиқадиган сардор юқори ҳурмат-эътиборга эга бўлади.

Тўртинчидан, сержантнинг бўлинмада низомлар талабларига қатъиятли амал қилинишини доимо назорат қилишдир.

Бешинчидан, сержантнинг қўл остидагилар билан тўғри муомала қилишидир. Бўлинмада ҳар бир аскар унинг инсоний ор-номуси поймол қилинмаслигига ишонч ҳосил қилса, жамоа ютуқлари унинг шахсий ҳиссасига боғлиқ эканини англаб етса —демак, қўйилган вазифаларнинг сифатли ижро этилиши кафолатланади.

Чегаралар дахлсизлигига масъулмиз

(МХХ Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмитаси тарбиявий ишлар бошқармаси бошлиғи полковник Мусалим НУРИТДИНОВнинг нутқидан)

Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати чегара қўшинларида олиб борилаётган тарбиявий ишлар командирлари, штаблар, тарбиявий ишлар органлари, офицерлар ва сержантлар таркибининг зарур ахлоқий-руҳий фазилатларини шакллантиришга қаратиш мақсадида жангчининг руҳияти, онги ва ахлоқига мунтазам таъсир этиш борасидаги фаолият турларидан бири бўлиб ҳисобланади.

Бундай фазилатларга, энг аввало, қуйидагилар киради:

ватанпарварлик;

ҳарбий ишдаги касбий маҳорат;

интизомлилик ва ижро этувчанлик;

шахснинг ҳар томонлама ривожланганлиги;

фаол фуқаролик позицияси.

Мамлакатимиз Президенти, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Олий Бош Қўмондони Ислом Каримов 2004 йил 14 январдаги Ватан ҳимоячиларига йўллаган Байрам табригида шундай таъкидлаган эдилар:

«Шу борада бошланган ислоҳотларни изчил давом эттириш ва охирига етказиш, жумладан, Умумҳарбий низомларни, норматив тартиб ва қоидаларни янада такомиллаштириш, қўшин турларининг фаолиятини мувофиқлаштириш, уларнинг ўзаро ҳамкорлигини ошириш, кичик офицерларни тайёрлайдиган ҳарбий ўқув юртларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалаларига, айниқса, армиямизнинг ўзаги бўлган сержантлар тайёрлаш мактабларининг тўлиқ шаклланишига алоҳида эътибор қаратишимиз зарур».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қуролли Кучлар учун сержантлар таркибини тайёрлаш ҳақидаги Қарорларини ижро этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси МХХ ДЧҲҚК қўмондонлиги томонидан чегара қўшинлари ҳарбий қисмлари ва бўлинмалари учун сержантлар таркибини тайёрлаш тизимини такомиллаштириш бўйича мақсадли иш олиб борилмоқда.

2003—2004 ўқув йилининг ўтган даврида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг сержантлар тайёрлаш мактабларида чегара қўшинлари объектларининг ўқув-моддий базасини такомиллаштириш бўйича тегишли тадбирлар амалга оширилди. Масалан, Тошкент ҳарбий округи сержантлар тайёрлаш мактаби жиҳозланишида бизнинг ҳиссамиз ҳам бор. Жумладан, замонавий тарбиявий ишлар хоналари тегишли ахборотнинг техник воситалари билан (рангли телевизорлар, видеомагнитофонлар, мусиқа марказлари, стол тенниси), чегара нарядлари учун тантанали майдонлар байроқ иладиган устун ва кўргазмали қуроллари билан; чегара шаҳарчалари ва Давлат чегараси участкасининг тегишли асосий муҳандислик-техник жиҳозлари билан таъминланди.

Ўзбекистон Республикаси МХҲ Чегара қўшинлари қўмондонлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари мақоми тўғрисида»ги Қарорини пухта ўрганишга ва унинг муҳимлигини англашга қаратилган тарбиявий тадбирлар ташкил этилмоқда.

Офицерлар, шартнома бўйича хизмат қилувчи ҳарбий хизматчилар ва муддатли ҳарбий хизматчиларнинг умумий йиғилишида Қарорнинг талабларини тушунтириш амалга оширилмоқда.

Жорий йилнинг май ойида — минтақавий штабларда, Тошкент олий ҳарбий чегарачилар билим юртида ва бошқа ҳарбий қисмларда сержантларнинг умумий йиғилишини ўтказиш мўлжалланган бўлиб, унда доимий ишлаб турувчи орган — Сержантлар йиғинини тузиш кўзда тутилган.

Жойларда Қарорнинг талабларини бажаришга мўлжалланган давлат ҳокимият органлари, жамоат ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлик алоқалари фаоллаштирилмоқда. Бундан ташқари тажриба алмашиш ва илғор сержантларга иззат-икром кўрсатиш бўйича аниқ тадбирлар ўтказилади;

ярим йилда бир марта — чегара қўшинларининг минтақавий штабларида сержантлар таркибининг йиғини бўлиб ўтади;

йилига бир марта — сержантларнинг слёти бўлиб ўтади.

Тизимни такомиллаштириш бўйича таклифлар

(Шарқий ҳарбий округи сержантлар тайёрлаш мактаби бошлиғи подполковник О. АХМЕДОВнинг нутқидан)

Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони И. А. Каримов ҳарбий хизматчилар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Бунинг яққол далили сифатида 2004 йил 12 апрелда Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сержантлари мақоми тўғрисида»ги Қарорини айтиб ўтиш мумкин.

Мазкур қарорда ҳарбий хизматчиларга дастлабки ва навбатдаги унвонлари, одатда улар сержантлар тайёрлаш мактабларида таҳсил олганларидан сўнг, ушбу мактаблар бошлиқлари тақдимотига асосан, округ қўшинлари қўмондони томонидан берилиши, сержантлар тайёрлаш мактабининг ўрни нақадар юқорига кўтарилганини билдиради.

Сержантлар тайёрлаш мактабидаги ўқув-тарбиявий жараённи ва сержантлар таркибидан кадрлар тайёрлаш тизимини янада такомиллаштириш бўйича Шарқий ҳарбий округ сержантлар тайёрлаш мактабининг ўқитувчилар жамоаси қуйидаги таклифларини эътиборингизга ҳавола қилади:

1. Шарқий ҳарбий округ сержантлар тайёрлаш мактаби курсантларининг амалий кўникмаларини ошириш мақсадларида ўтган уч йил мобайнида округ штаби режасига асосан округ дала-ўқув марказларига дала чиқишларидаги қўшинлар таркибида кўникма ва тажрибалар орттирдилар. Бунда курсантлар ўз мутахассислиги бўйича қўшин турларида тегишли секциялар командирлари лавозимларида ўқитувчи назорати остида тажриба орттирдилар.

Қўшинлардаги ушбу амалий машғулотлар битирувчиларнинг тайёргарлик сифатига катта ижобий таъсир кўрсатмоқда. Шунинг учун ШҲО СТМ жамоаси ушбу амалий машғулотларни жанговар тайёргарлик Дастурларида расмийлаштиришни таклиф этади. Яъни СТМлари учун мўлжалланган ҳаракатдаги жанговар тайёргарлик Дастурида кўрсатилган дала чиқишларини ўрнига ушбу дастурлардаги амалий машғулотларнинг аксариятини округ қўшинлари миқёсида ўтказиладиган дала машғулотлари даврига режалаштирилса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

2. Айни кунларда сержантлар тайёрлаш мактабларида таҳсил олиш учун номзодлар танлови Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазири, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири ва Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати раисининг қўшма буйруқларига асосан уюштирилган ва ўтказилмоқда. Бу борада муҳим масалалардан бири ўз ечимини кутмоқда. Яъни номзодларнинг касбий-руҳий танлови масаласидир. СТМ ўқитувчилари бугунги кунда бундай танловлар ўтказиш тажрибасини мукаммал эгалламаганлар. Бундан ташқари касбий-руҳий танлов борасида ҳам тегишли бошқарма ҳужжатлари ёки ишланган тестлар намуналари етишмайди. Бу масала ечимини биз қуйидагича кўрмоқдамиз:

а) Мудофаа вазирлиги қошида касбий-руҳий танлов маркази яратилган. Ушбу марказ раҳбарлигидан мен барча сержантлар тайёрлаш мактаблари жамоаларидан масъул шахсларни маълум бир СТМ негизида услубий йўриқлов ва амалий машғулотлар ўтказиб, уларга тажриба беришни сўраган бўлар эдим;

б) ёки округлардаги кадрлар бўлимларида мазкур марказларнинг филиалларини ташкил этиб, бу филиал масъулиятига СТМга номзодлар билан бирга шартнома бўйича ҳарбий хизматни ўтамоқчи бўлган фуқаролар ва мамлакатимиз олий ҳарбий билим юртига кирмоқчи бўлган округ тасарруфидаги фуқаролар ва ҳарбий хизматчилар билан иш олиб бориш юклатилиши мумкин.

3. Сержантлар тайёрлаш мактабларини битирган сержантларнинг ҳақиқий ҳарбий хизматини қай даражада ўтаётганлигини ўрганиб бориш борасида мониторинг тизимини уюштириш ва бунинг учун:

а) мактабларнинг ўқитувчи кадрлари ва тарбиявий ишлар офицерлари таркибида мактаб бошлиғининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари бошчилигида мунтазам ҳаракатдаги ҳайъат тузиб, ушбу ҳайъат ҳар кварталда округ тасарруфидаги ҳарбий қисмларга чиқиб, сержантлар тайёрлаш мактабларини битирган сержантларнинг ҳақиқий ҳарбий хизматини қай даражада ўтаётганлигини ўрганиб боришларини ташкиллаштириш;

б) бирлашма ва ҳарбий қисмлар командирлари ва уларнинг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарлари мажбуриятларига, улар тасарруфидаги ҳарбий қисмга хизматга келган, сержантлар тайёрлаш мактабларининг ҳар бир битирувчисини, икки-уч ойдан сўнг, ҳар томонлама баҳолаб, унинг тайёргарлик сифати ҳақидаги фикр-мулоҳазаларни тегишли мактаб қўмондонлигига тақдим этиш. Мазкур мулоҳазалар билан бирга ушбу битирувчи мактабнинг нечанчи ўқув взводида, қандай мутахассисликка ва қачон таҳсил олгани, айни пайтда эса қандай лавозимни эгаллаб турганини кўрсатиб, ўқув жараёнида нимага ва қайси фанга кўпроқ эътибор бериш лозимлиги ҳақидаги таклифлар ва шунга ўхшаш фикрлар ёзиб юборсалар мақсадга мувофиқ бўлади;

в) икки йилда бир маротаба мактаб битирувчиларининг йиғинини ташкил этиш ва ушбу йиғин мобайнида уларнинг ҳар бир таклиф ва мулоҳазаларини, шу жумладан, улар, мактабни якунлагач, жойларда қандай муаммолар билан тўқнаш келганликларини диққат билан ўрганиб чиқиш;

г) ушбу мониторинг натижалари асосида, мактаб ва округ қўмондонлиги томонидан ҳарбий қисмлар командирларига, мактаб битирувчилари имкониятларидан тўғри фойдаланиш ва улар кўникувларини тезроқ ривожлантириш борасида тавсиялар ишлаб чиқиш.

4. Кичик мутахассислар тайёрловини такомиллаштириш борасида:

а) кичик мутахассисларни тайёрлаш учун ўқув ва услубий ишларни, конспектларни ва ўзга материалларни сифатли тайёрлаш мақсадларида, шунингдек ўқитувчиларнинг услубий малакаларини ошириш мақсадларида маълум бир фаннинг ўқув-моддий негизи кўпроқ ривожланган деб қабул қилинган мактаб ҳудудида ўқитувчилар йиғинини ташкиллаштириш ва ўтказиш (мисол учун: «Алоқа бўйича тайёргарлик» фани ўқитувчилари МҲО сержантлар тайёрлаш мактаби ҳудудида, «Техникалардан фойдаланиш ва уларни бошқариш» ўқитувчилари ШҲО сержантлар тайёрлаш мактаби ҳудудида ва ҳ. к.);

б) фанлар ўқитилишининг илғор тажрибаларини ўзаро алмашувини ташкиллаштириш ва уларни ўқув жараёнига тезкорлик билан киритиш мақсадларида сержантлар тайёрлаш мактаблари ва олий ҳарбий билим юртлари орасида электрон алоқалар ўрнатиш;

в) курсантларнинг мустақил иш соатларида ўз устида ишлашлари учун давлат тилидаги ўқув ва услубий ишларни, конспектларни ва ўзга материалларни сифатли тайёрлаш ва кўпайтириш мақсадларида сержантлар тайёрлаш мактабини сканерлар, плоттер ва кичик босмахонлар билан таъминлашни тезлаштириш, шу билан бирга мазкур материалларни ишлаб чиқиш учун етарли даражада маблағ ажратилишини назарда тутиш.

Мазкур таклифлар сержантлар тайёрлаш мактабларида ўқув тизимини такомиллаштириш учун хизмат қилади деган умиддаман.

Эътибор етарли даражада бўлса...

(Қуруқликдаги қўшинларда «Энг илғор қисм» номига сазовор бўлган ҳарбий қисм командири полковник Илимдор ИЛЁСОВнинг нутқидан)

Ҳозирги вақтда сержантлар роли янада кучайди. Бизнинг ҳарбий қисмимизда ҳам СТМ битирувчилари илғор кичик командирлар қаторида бўлиши қувонарли, албатта. Аммо, айрим жойларда ёш сержантлар жамоада ўз ўрнини топа олмаслиги мослашув жараёнида уларга эътибор етарли даражада кўрсатилмаяпти, деган хулосага сабаб бўлаяпти. Чунки қисмга келган сержант дастлабки вақтларда лавозимни қабул қилишда, қўл остидаги шахсий таркибни бошқаришда, қолаверса, ўз маиший масалаларини ҳал қилишда муаммоларга дуч келиши мумкин. Ўша пайтда унга амалий ёрдам берилмаса, йигитда ўз хизмат вазифаларига совуққонлик пайдо бўлиши оқибатида кўнгилсиз воқеаларга олиб келиши ҳеч гапмас.

Сержантлар касбий маҳоратини такомиллаштириш мақсадида бизнинг ҳарбий қисмда қатор тадбирлар ўтказилмоқда.

Биринчидан, СТМ битирувчилари билан беш кунлик йиғин ўтказилади. Тантанали кутиб олишдан сўнг, уларни қисм қўмондонлиги, жамоа олдида турган вазифалар шонли анъаналар билан таништирилади.

Иккинчидан, лавозимни қабул қилиш қисмдаги энг тажрибали офицерлар назорати остида ўтади. Аниқланган барча муаммолар ҳақида тезкорлик билан қўмондонликка хабар берилади.

Ҳар бир шартнома бўйича ҳарбий хизматчи ўз касбий маҳорати, билим ва кўникмаларини ошириш бўйича доимо ўз устида ишлаши лозим. Ушбу ишни ташкил қилишда қулайликлар яратиш мақсадида ўқув биноларининг бирида қайта таъмирлаш олиб борилмоқда.

Ҳар бир ўқув мавсуми олдида сержантлар билан ўқув-услубий йиғинлар ўтказилади. Ушбу йиғинларда улар жанговар тайёргарлик, ҳарбий педагогика ва руҳшунослик, ташкилий-услубий кўрсатмалар ва ҳужжатлар талабларини ўрганиш бўйича дарслар олиб борилади.

Бизнинг Жануби-Ғарбий махсус ҳарбий округида сержантлар орасида касбий танловлар ўтказиш бўйича муайян тажрибалар тўпланган. Шунингдек, ҳар ойнинг тўртинчи якшанбаси «Сержант куни» деб белгиланган. Ундан ташқари, қисмдаги ишчи гуруҳ ҳар бир мутахассислик бўйича сержантлар билан иш олиб боради. — Жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарликлар бўйича машғулотлар ўтказилиш сифати, сержантнинг касби, интеллектуал, руҳий шайлиги, ҳарбий интизоми, қурол-аслаҳа сақланиши текширувдан ўтади. Натижаларга қараб қуйидагилар аниқланади:

— «Энг илғор взвод старшинаси»;

— «Энг илғор гуруҳ командири ўринбосари»;

— «Энг илғор секция командири (тўп расчети сардори)»;

— «Энг илғор взвод техниги»;

— Энг илғор йўриқчи-санитар»;

— «Энг илғор ҳайдовчи».

Ҳар бир номинациядаги ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

СТМ курсантларини ўқитиш сифатини ошириш мақсадида таклифларим қуйидагича:

— ўқиш тугашига икки ой қолганда улар ҳарбий қисмларда икки ҳафта амалиётдан ўтиш;

— шартнома бўйича ҳарбий хизматчилар жанговар тайёргарлиги режаларига ўзгартиришлар киритиш;

— уларнинг уй-жой билан таъминланишига эътибор қаратиш;

— суткалик нарядга қўйилган шартнома бўйича ҳарбий хизматчилар озиқ-овқат таъминоти масаласига эътибор қаратиш;

— ётоқхоналарни замонавий талаблар даражасида қайта таъмирлаш зарур.

Саҳифа материалларини подполковниклар В. Калошин, А. Обрўев, майор А. Камолов, капитан А. Сафаров ва Қуролли Кучлар хизматчилари К. Ҳасанов, П. Сандвалиевлар тайёрлашди.

● ПРАКТИКА КУЛЬТУРНО-ДОСУГОВОЙ РАБОТЫ

ВСТРЕЧ БЫЛО НЕМАЛО

Деятельная подготовка ко Дню Памяти и Почестей была проведена заместителем командира по работе с личным составом лейтенантом Ш. Ходжаевым. Подведены итоги соревнования в зимнем периоде обучения, определены лучшие группы, секции, названы фамилии особо отличившихся воинов.

В числе передовиков — группа лейтенанта Б. Алимова, секции младших сержантов М. Баратова и М. Турсунова. Отличниками учебы стали рядовые Р. Саттаров, В. Кадыров, А. Мадрахимов и другие.

Обо всем этом личный состав узнал из специального выпуска стенной газеты «На страже Родины». В каждом материале особо подчеркивалось, что в период подготовки к празднику воины активно участвовали в решении стоящих задач, приобщались к непреходящим ценностям героического прошлого и достижениям нашего народа. А это рождало и усиливало желание добиваться высоких результатов в учебе и службе, в повышении своего ратного мастерства.

В комнате общественно-политической информации появились новые стенды и плакаты, рассказывающие о вкладе Узбекистана в достижение победы над врагом в ходе войны 1941—1945 гг., о сегодняшних делах и планах личного состава подразделения.

— В День Памяти и Почестей, — говорит член совета комнаты общественно-политической информации младший сержант Ю. Курбанов, — к нам пришло немало гостей. Это — ветераны войны и труда, представители районных отделений «Нуроний», «Махалля», «Камолот», других общественных организаций. Поэтому мы достойно подготовились к их встрече.

Для своих гостей воины приготовили разнообразную праздничную программу. Состоялись спортивные состязания, с концертом выступили участники художественной самодеятельности.

Несомненно, этот день оставит глубокий след в сердцах защитников Отечества, окажет влияние на рост их общественно-политической активности, что положительно скажется на успешном решении стоящих перед коллективом задач.

Сергей БУДАЕВ,
корр. «Ватанпарвара».

● В ЦЕНТРАЛЬНОМ МУЗЕЕ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ

ПАМЯТЬ В НАШИХ СЕРДЦАХ

Среди многих мероприятий, проводимых творческим коллективом Центрального музея Вооруженных Сил, пожалуй, одним из значимых является проведение встреч людей разных поколений в дни всенародного праздника — Дня Памяти и Почестей. К этой дате здесь готовились заблаговременно и с особой теплотой. Ведь главными их героями стали ветераны, которым мы благодарны за их героическое прошлое.

В столичном парке «Жасорат боғи» в эти первые майские дни было особенно многолюдно. Немало студентов и школьников, художников и воинов, людей разных возрастов и профессий побывало здесь. Все они приходили сюда для встречи с ветеранами войны 1941—1945 годов в залах Музея Вооруженных Сил, у стендов и экспозиционных витрин, повествующих о героическом времени, когда старшее поколение узбекистанцев вместе с другими народами внесло неоценимый вклад в борьбу с фашизмом.

В неформальной, доброй и волнующей обстановке прошла одна из таких встреч. Гостями курсантов военных училищ, солдат и сержантов, офицеров Ташкентского гарнизона были такие же солдаты. Только возрастом старше. Убеленные сединами да увешанные боевыми орденами и медалями.

Возраст берет свое. С каждым годом все труднее подниматься ветеранам на второй этаж музея. Здесь экспонаты рассказывают об их юности сегодняшним защитникам Родины, впитывающим каждое ветеранское слово. В этих повествованиях не бравада и бахвальство, а настоящий кровавый боевой опыт. С ним солдаты прошлого века не желают встретиться молодому поколению армейцев. Потому что знают они не понаслышке цену жизни.

Так вот и началась нынешняя встреча, на которой ветеран войны академик Матёкуб Кошчанов вручил музею свою книгу «Дийдор». В текстах ценного томика — его молодецкий сердечный [illegible]. Снайпер, знающий цену каждому выстрелу. Зато как автор — он уже видавший виды в долгой своей жизни человек. Он делится с читателями своими воспоминаниями о фронтовом и жизненном пути, рассказывает читателям о незабываемых встречах с выдающимися деятелями современной истории.

Полукругом, словно во фронтовой землянке, расселись ветераны. А рядом были те, кому адресовалось каждое слово о любви к Родине и своему народу, о боевом братстве и верности солдатскому долгу. И как много лет назад, словно артисты фронтовой бригады, выступили перед собравшимися солисты Центрального ансамбля песни и танца. Задушевные песни заставляли волноваться каждого слушателя. Мысли уносили в далекое тревожное время юности сегодняшних ветеранов. Спасибо им за сегодняшние мирные дни!

Подполковник Камиль МИРГАЛАУТДИНОВ.

„Шунқорлар“нинг парвози баланд

Юксак натижа, аъло ютуқни қўлга киритиш осон эмас. Марра катта саъй-ҳаракат, билим ва маҳорат, юрак қўри билан забт этилади. Қийинчиликлар, машаққатларни шараф билан енгиб ўтганларнинг парвози доим баланд. «Шунқорлар» ҳарбий спорт ўйинларининг якуний, финал босқичи иштирокчиларнинг, ҳар бир беллашуви, қизғин баҳслари эса бунга яққол мисолдир.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри жамоалари турникда тортилиш, тўсиқлараро ўтиш, ёзги биатлон, ҳарбий топография, оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланиш, жанговар қуролдан отиш, автоматни қисмларга ажратиш ва йиғиш, узоқ масофага югуриш, саф кўриги, граната улоқтириш, ижтимоий-сиёсий тайёргарлик бўйича ўзаро куч синашдилар. Ўқувчи ёшларнинг маҳорат даражаси, ғалабага бўлган иштиёқи юксаклигига Жиззах олий ҳарбий авиация билим юрти ўқитувчиларидан иборат ҳакамлар таркиби, ташкилотчилар бевосита гувоҳ бўлдилар.

Жамоалар тайёрлаб келган вимпеллар, деворий газеталар, тимсоллар ҳам ўзининг муносиб баҳосини олди.

Аҳамиятли томони шундаки, ҳарбий спорт ўйинлари фақат мусобақа тадбирларидан иборат бўлиб қолгани йўқ. Ўқувчилар бир неча кун давомида курсантлар ётоқхоналарида яшаб ҳарбий хизмат шарт-шароитлари билан яқиндан танишдилар, бу борада кўникмалар ҳосил қилдилар, қолаверса, назарий ва амалий машғулотларда ҳам қатнашдилар. Бунда эса ҳар бир жамоага бириктириб қўйилган аълочи курсантларнинг ҳиссаси катта бўлди.

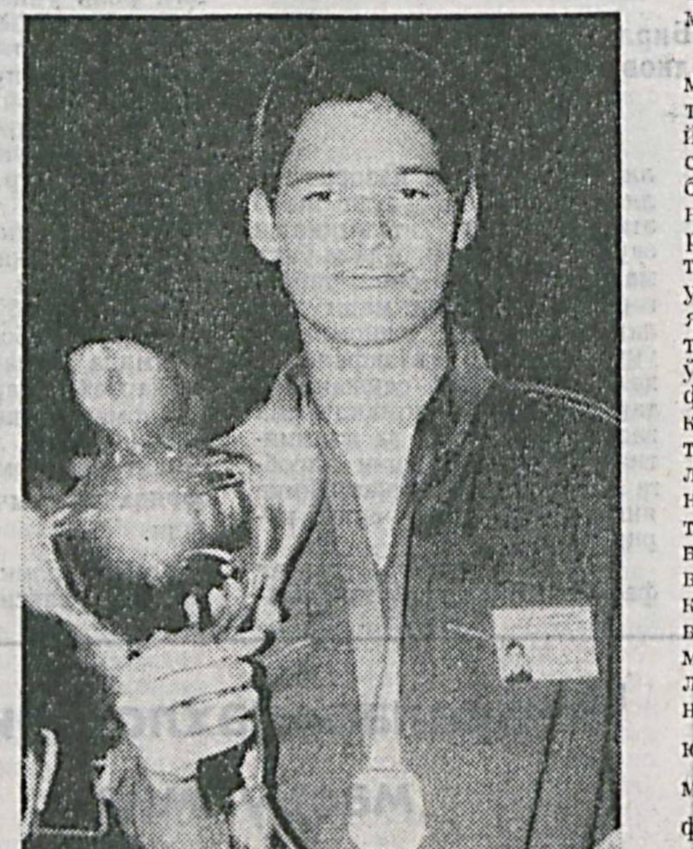

Шуни алоҳида мамнуният билан таъкидлаб ўтиш керак, барча тайёргарликлар бўйича шахсий биринчиликлар, умумжамоа натижалари мусобақадошлар асло бир-бирларидан қолишмаслигини, сўнгги босқичга энг муносиб ўқувчилар йиғилганлигини кўрсатди. Шунинг учун ҳам ғолиблар ичра ғолибларни аниқлаш анча қийин кечди, десак, хато бўлмаслиги аниқ. Ниҳоят ҳарбий спорт ўйини иштирокчилари, уларнинг устозлари,

вилоят вакиллари орзиқиб кутган дақиқалар ҳам етиб келди. Мусобақа бош ҳаками, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши бўлим бошлиғи Тўхтасин Арслонов узоқ давом этган беллашувлар муваффақият билан якунланганини, ўқувчи ёшлар кескин баҳсларда ўзларининг ҳар томонлама юксак тайёргарликка, маҳоратга эга эканликларини, юртга муносиб посбон бўлишга ҳозирланаётганликларини аъло даражада исбот этганликларини мамнуният билан қайд этиб ўтди.

Шундан сўнг ғолиб жамоаларни, фаол иштирокчиларни тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, мусобақани ташкил этиш ва ўтказиш республика ташкилий қўмитаси раиси Ботир Убайдуллаев гулдурос қарсаклар остида «Шунқорлар» ҳарбий-спорт ўйинлари кубоги, махсус диплом ва қимматбаҳо совғаларни топширди. **Ғолиблик Жиззах вилояти жамоасига** насиб этди. (Жиззах шаҳридаги 1-умумтаълим мактаби. Жамоа устози, чақириққача ёшларни тайёрлаш фани ўқитувчиси — Ғулом Усмонов, жамоа сардори — Зариф Муқимов).

Фахрли иккинчи ўринни Тошкент вилояти жамоаси (Бўстонлиқ туманидаги 26-умумтаълим мактаби. Жамоа устози — Қанибек Анорбеков, сардор — Мурод Рисметов), **3-ўринни эса Тошкент шаҳри** (Юнусобод туманидаги 259-умумтаълим мактаби. Жамоа устози — Маъмуржон Ирматов, сардор — Азизбек Султонов) ва **Навоий вилояти** (Кармана туманидаги 3-умумтаълим мактаби. Жамоа устози — Толибжон Кенжаев, сардор — Санжар Суяров) жамоалари қўлга киритдилар.

Тантанали маросимда энг яхши натижаларни қўлга киритган шахсий биринчилик ғолиблари — **Нарзулло Ҳасанов** (Бухоро), **Азизбек Саидов** (Қорақалпоғистон), **Яшин Нарзиқулов** (Самарқанд), **Салоҳиддин Мирзаев** (Фарғона)ларга олтин медаль ва Фахрий ёрлиқлар топширилди. Қашқадарё, Наманган вилоятлари вакиллари «Энг кучли жамоа», Хоразм вилояти вакиллари эса «Энг аҳил жамоа» деб топилди. Шунингдек, фидойи мураббийлар, фаол иштирокчилар, ҳакамлар, курсантларга Мудофаа вазирлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг махсус совғалари, дипломлари топширилди.

Жиззах шаҳри ҳокими Ҳакимжон Иномжонов ғолибларни, ташкилотчиларни вилоят раҳбарияти, жиззахликлар номидан табриклаб, уларга ўз миннатдорчилигини билдирди. Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик, миллий истиқлол ғояларига, она-юртга садоқат руҳида тарбиялашда улкан аҳамият касб этадиган шундай нуфузли мусобақанинг Жиззах шаҳрида ўтганидан жуда мамнунлигини изҳор этди.

Мақолани тугатар эканмиз, бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак. Бу йил «Шунқорлар» ҳарбий-спорт ўйинларининг қуйи босқичлари республикамизнинг барча туман, вилоятларида зўр қизиқиш билан, кўтаринки руҳда ўтказилиб, уларда 200 минг нафарга яқин умумтаълим мактабларининг юқори синф ўқувчилари, 125 минг нафардан ортиқ ўрта махсус касб-ҳунар таълими тизими талабалари иштирок этдилар. Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Мудофаа вазирлиги, Халқ таълими вазирликлари, мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти каби ҳомийларнинг ўзаро ҳамкорлиги, бирдамлиги мусобақанинг финал босқичи ҳам юксак савияда ўтишига замин яратди. Айниқса, Мудофаа вазирлиги масъул ходимлари, Жиззах олий ҳарбий авиация билим юрти раҳбарияти, шахсий таркиби ҳарбий-спорт ўйинларини уюшқоқлик билан ташкил этилиши, 200 га яқин иштирокчилар учун намунали

яшаш, маданий-маиший шароитлар яратилиши учун бор имкониятлардан фойдаландилар. Бу мусобақа ташкилотчилари, иштирокчилар томонидан кўп бор таъкидлаб ўтилди.

Хуллас, қалби оташ, чаққон ва эпчил «Шунқорлар» парвози, ҳарбий-спорт ўйинлари садоси йилдан-йилга баланд бўлмоқда. Демак, катта ишонч билан ҳарбийларимиз шунқорлар сиймосида ҳарбийлик касбига, либосига меҳр қўйган, она-Ватанга садоқат, ғурур ва ифтихор билан хизмат қилишга ҳозирланаётган юзлаб, минглаб бўлғуси посбонлар шаклланишига муносиб даражада кўмак бермоқдалар, дейиш мумкин.

Майор Азимбек УСМОНОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.
Александр МРУЧАК
олган суратлар.

ГЎЗАЛЛИК ВА ЭЗГУЛИК ЖИЛОЛАРИ

Хотира ва қадрлаш кунига бағишлаб Қуролли Кучлар марказий музейининг кўргазмалар залида таниқли рассом Ваҳоб Зиёевнинг «Ўзбекистон — Ватаним маним» дея номланган шахсий кўргазмаси очилди.

Ваҳоб Зиёев 1937 йилда Тошкентда туғилди. Республика бадиий рассомчилик билим юртини битириб, 1965 йилда Тошкент театр-рассомчилик институтининг дастгоҳли рангтасвир факультетини рассом-рангтасвирчи мутахассислиги бўйича тугатган. Машҳур рассомлар — Малик Набиев, Чингиз Ахмаров, Раҳим Аҳмедовларни ўзининг устозлари деб билади. Ўзбекистон Республикаси Бадиий Академияси қошидаги рассомлар ижодий уюшмаси аъзоси. Кўпгина республика ва халқаро миқёсдаги кўргазмалар қатнашчиси. Ваҳоб Зиёев ҳаёт йўлининг катта қисмидаги ижодий фаолияти ёш рассомларни ўқитиш, уларга тасвирий санъатдан дарс бериш билан чамбарчас боғлиқ. Мусаввир 20 йил Тошкент политехника институтининг расм, рассомлик, композиция ва ҳайкалтарошлик кафедрасида дарс бериб келган. Бугунги кунда эса Республика бадиий ижодиёти марказида рассом-ўқитувчи, унинг студияси эса кўплаб иқтидорли ёшларга ижодий ҳаётида йўлланма бермоқда. Ваҳоб Тожиддинович ҳаётидаги муҳим йўналишлардан бири унинг жамоат ишларидаги фаолиятидир. Рассом Ўзбекистон Республикаси Бадиий Академияси қошидаги ҳарбий ватанпарварлик йўналишидаги кенгаш раиси бўлиб, шахсан унинг иштироки ва ҳамкорлигида Қуролли Кучлар марказий музейида вернисажлар, маданият ва санъат намояндаларининг ҳарбий хизматчилар ҳамда ёш авлод вакиллари билан ижодий учрашувлари ўтказилиб борилади.

Етук мўйқалам устаси Ваҳоб Зиёевнинг ижодий ишлари бош мавзуларидан бири инсон ва табиат ўртасидаги фалсафий боғлиқлик ва мана шу иттифоқнинг бир-бирини тўлдириб туришидир. Бу мавзу унинг «Анорзорда», «Какликлар ишқивози», «Бойсунда оқшом», «Фотима ва Зуҳра» каби тасвирий санъат асарларида аниқ аксини топган. Бу асарлар инсонда гўзаллик ва сокинлик, тинчликсойишталик, ҳаётнинг завқини ҳис қилиш туйғуларини уйғотади. Мусаввирнинг болалик ва ёшлик чоғлари уруш ва урушдан кейинги оғир, машаққатли йилларга тўғри келганлиги сабаблими, рассом гўёки ўз асарлари орқали томошабинга биз инсонлар табиатнинг онгли бўлаги эканлигимизни, она заминни асраб-авайлашимиз лозимлигини, биздан кейин дунёга келадиган келажак авлод ҳам шу заминда муҳаббат ва эзгулик билан ҳаёт кечириши лозимлигини уқтираётгандек.

Ваҳоб Зиёевнинг бадиий асарлари нафақат Ўзбекистонда, балки хорижда танилган. Унинг асарлари республикамизнинг Давлат санъат музейи, Миллий банк галереяси, Алишер Навоий номидаги адабиёт музейи, Урганч тасвирий санъат асарлари галереясида ҳамда Олмония, АҚШ, Норвегия, Исроил, Туркия ва Италия каби давлатларнинг хусусий йиғилмаларида кўришимиз мумкин.

Дилором РАҲИМОВА,
Қуролли Кучлар марказий музейи илмий ходими.

ҲИКМАТЛАР

● Ҳақиқий мардлик ҳеч бир кулфат ва хатарларга қарамай, ўзини хотиржам тута билиш ва вазминлик билан ўз бурчини адо этишда намоён бўлади.

● Мардлик одамларни хатарли дақиқалардан ажойиб ишларга ундовчи фазилатдир.

● Камтарлик саховат кўркигина бўлиб қолмай, унинг соқчиси ҳамдир.

● Ватан олдидаги бурч инсон учун муқаддасдир.

● Ватанга нафи йўқ
яшалган ҳар кун,
Инсон ҳаётида қолур
бемазмун.

● Ҳар кимнинг қалбида ўз халқининг жажжи қиёфаси яшайди.

● Ўз бурчини бажаришдан мамнун одамгина эркин яшайди.

● Бурч! Бу авж пардадаги буюк сўз. Бу шундай буюкки, чиндан ҳам инсонни ўзидан ҳам юксакликка кўтарувчи буюкликдир.

● Кўзга ташланиб турмаган саховатни ҳеч ким ахтариб ўтирмайди.

А. САЛИХОВА тайёрлади.

● ОИТС — АСР ВАБОСИ

ҲАМКОРЛИКДАГИ КУРАШНИНГ НАВБАТДАГИ БОСҚИЧИ

Маълумки, ўтган йили БМТ Тараққиёт Дастури ва республикамиз Мудофаа вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида ОИВ/ОИТС профилактикаси дастурини тайёрлаш бўйича Лойиҳа ишлаб чиқилди ҳамда уни амалга татбиқ этиш юзасидан томонлар ўртасида келишув имзоланди. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа Вазирининг буйруғига асосан ОИВ/ОИТС (Одам иммунтанқислиги вируси/Орттирилган иммунитет танқислиги синдроми) профилактикаси масаласи қўшинларни тайёрлаш ўқув дастурларига ҳам киритилган.

Айтиш жоизки, юқорида тилга олинган Лойиҳа маърифий характерга эга бўлиб, у икки йўналиш ва бир неча босқичдан иборат.

Биринчи йўналишнинг илк босқичи маърифий жараённи ташкиллаштирувчи машғулот раҳбарларини тайёрлашни ўз ичига олган. Айнан шу иш ўтган йили жалб этилган ОИВ/ОИТС профилактикаси бўйича халқаро ва миллий мутахассислар томонидан амалга оширилди. Яъни, соҳа мутахассислари бошчилигида ўтган ўқув семинар тингловчиларига — Мудофаа вазирлиги марказий аппаратидан, Жануби-ғарбий махсус, Шарқий, Марказий, Тошкент ҳарбий округлари, Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва Ҳарбий ҳаво кучларининг етакчи офицерлари, олий ҳарбий билим юртларининг мутахассис офицерларига муайян билим ва маълумотлар берилиб, семинар сўнгида тегишли сертификатлар топширилганди.

Шу ойнинг бошларида эса халқаро Лойиҳанинг иккинчи босқичини амалга оширишга киришилди. Бу сафарги ўқув семинарлари ҳарбий округларнинг ҳар бирида, алоҳида-алоҳида тарзда ўтилади.

Дарвоқе, яқиндагина якунланган навбатдаги босқичнинг илк ўқув семинарларида Тошкент ҳарбий округи ва гарнизонидан ташриф буюрган тиббий хизмат бошлиқлари ва тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарлар, шунингдек, Мудофаа вазирлиги офицерлари иштирок этишди.

Семинар якунига етгач, маърузачилар билан суҳбатлашдик.

Лойиҳа раҳбари заҳирадаги тиббий хизмат полковниги Марифжон Мадаминов:

— Ушбу ўқув семинарлари қайсидир маънода илгаригиларидан фарқ қилади. Чунки, тингловчилар орасида биз топширган сертификат соҳиблари ҳам бор. Демак, қилинган ишлар ўз самарасини бераяпти. Чунки, ОИВ/ОИТС профилактикаси бўйича тайёрланган машғулот раҳбарлари энди мустақил равишда дарс бериш, асосийси шахсий таркиб орасида тушунтириш ишларини олиб бориш учун зарур билим ва кўникмага эга. Шунингдек, машғулотлар мобайнида биз ҳар бир иштирокчининг қисқача бўлса-да маърузасини тинглашга интиламиз ва уни видеотасмага туширамиз. Бундай услуб нутқ сўзлаш жараёнидаги нуқсон ва камчиликларни биргаликда, тезда бартараф этиш имконини беради. Қолаверса, ўзини ташқаридан кўриш — ўз устида ишлаш самарасини анча оширади.

БМТ/ЮНЭЙДС вакили Азиз Худойбердиев:

— Албатта, бу каби ўқув семинарларининг аҳамияти ва зарурати бениҳоя катта. Чунки «аср вабоси» домига ғарқ бўлаётган, унинг оқибатида оламдан бевақт кўз юмаётганлар сони дунё миқёсида кун сайин ошмоқда. Мен доимо бу борадаги сўнгги маълумотлар билан ишлайман. Демак, минтақалардаги аҳвол билан танишман. Афсуски, Марказий Осиёдаги вазият ҳам жуда яхши деб бўлмайди. Тўғри, бу ердаги кўрсаткич анча паст бўлсада, кейинги йиллардаги ўсиш соҳа мутахассисларини ташвишга солмоқда. Айнан шунинг учун, бу борада ҳамкорликда иш тутиш, аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини ўз вақтида олиб бориш айни муддао, деб ҳисоблайман.

Дарҳақиқат, бедаво дардга қарши курашиш — бепарволикдан воз кечиш ва аниқ фактлардан кўз юммасликдан бошланса керак. Шундай экан, юртимизда олиб борилаётган бу каби эзгу ишлар, чора-тадбирлар ўз самарасини албатта, беради.

Тўлқин ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

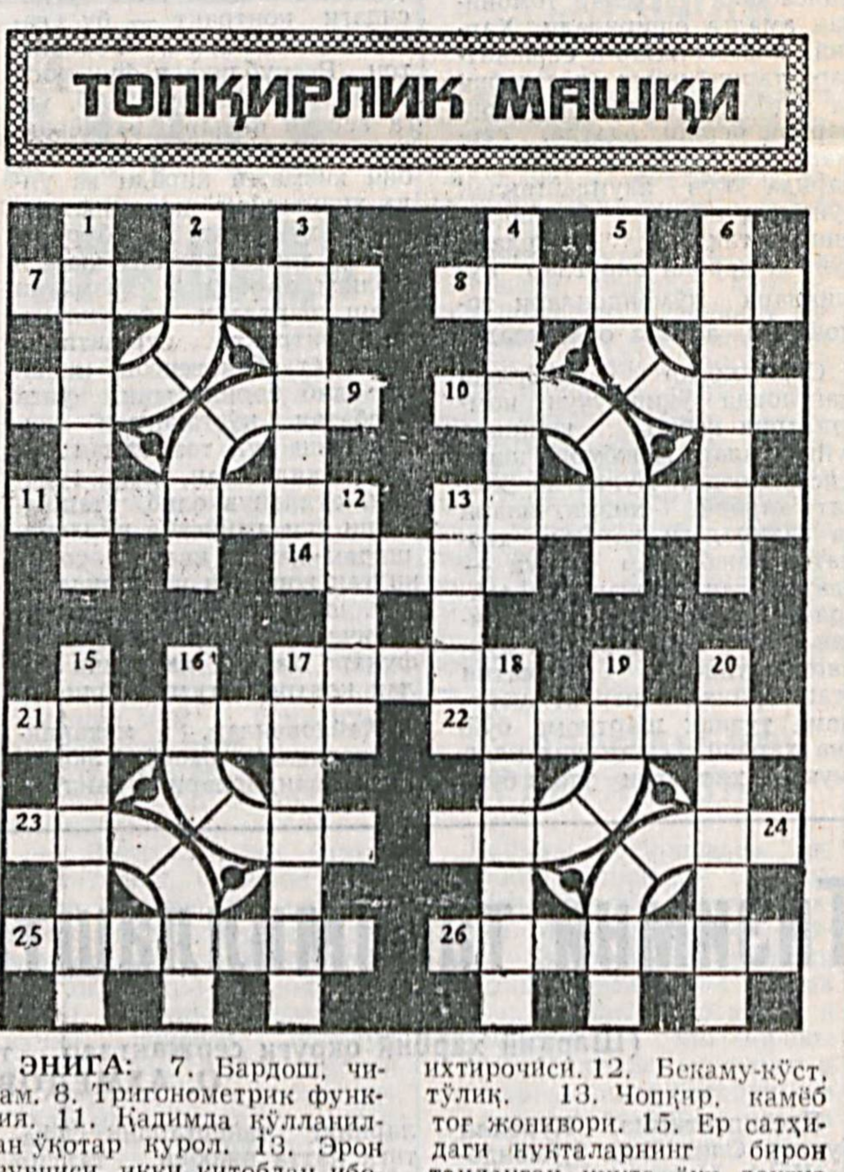

ЭНИГА: 7. Бардош, чидам. 8. Тригонометрик функция. 11. Қадимда қўлланилган ўқотар қурол. 13. Эрон ёзувчиси, икки китобдан иборат «Қўрқинчли Теҳрон» романи муаллифи. 14. Миллий тансиқ таом. 17. Жундан ишланадиган пишиқ тўшама жиҳоз. 21. Ер қобиғи таркибидаги табиий кимёвий бирикма, элемент. 22. Тошкент шаҳрининг қадимий дарвозаларидан бири. 25. Амалга оширилган вазифалар бўйича юқори ташкилотга бериладиган маълумот. 26. Сурхондарё ва Кофирниҳон дарёлари оралиғидаги тизма тоғ.

БЎЙИГА: 1. Ҳарбий офицерлик унвони. 3. Рим шаҳри ҳудудидаги давлат. 4. Ҳарбий синовлар олиб бориладиган махсус майдон. 6. «Кўзгули фонар», соат механизмларини яратган рус ихтирочиси. 12. Бекаму-кўст, тўлиқ. 13. Чопқир, камёб тоғ жонивори. 15. Ер сатҳидаги нуқталарнинг бирон танланган нуқта ёки денгиз сатҳига нисбатан баландлигини аниқлаш асбоби. 17. Йирик, денгиз ҳайвони. 18. Ўзбек цирк чавандози, санъаткор. 20. Таниқли ўзбек доирачиси.

ЁЙЛАР БЎЙИЧА: 2. Алюминийга бой қазилма маъдан. 5. Йиртқич қуш. 9. Ўта донолик билан айтилган гап, заковат. 10. Асосан республикамизга чегарадош давлатда яшовчи миллат. 16. Гул шираси. 19. Ички касалликлар шифокори, рус терапевти. 23. Ўткир Ҳошимовнинг «Нур борки, соя бор» романи қаҳрамони. 24. Миллий нон тури.

Фозилжон ОРИПОВ.

ГАЗЕТАНИНГ 53 СОНИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ТОПҚИРЛИК МАШҚИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

ОЧҚИЧ СЎЗЛАР: 1. «Халқ бўл элим». 2. Озод Шарафуддинов. 3. Навоий. 4. «Амир Темур». 5. Усмон Носир. 6. Минг. 7. «Лолақизғалдоқ». 8. «Ўтинч».

ШЕЪР САТРЛАРИ:
Сен — шохлари осмонларга
Тегиб турган чироғим,
Ота десам,
Ўғлим деб,
Бош эгиб турган чинорим,
Қўйнимдаги ифтихорим,
Бўйнимдаги туморим,
Ўзинг менинг улуғлардан
Улуғимсан, Ватаним!

«Ватаним» шеъридан.

Бош муҳаррир
полковник
Ирисмуҳаммад
АБДУКАРИМОВ.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
700031, Тошкент шаҳри,
Д. Қунаев кўчаси, 21-уй.

Газета сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: Бош муҳаррир ўринбосари — 56-17-98; масъул котиб — 56-04-60; ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 56-02-34; давлат ва жамоат ташкилотлари билан алоқа бўлими — 56-02-49; оммавий ишлар ва спорт бўлими — 56-08-72; маданият ва маънавият бўлими — 56-03-48; социология ва реклама бўлими — 56-54-76.

Нашриёт ва босмахона бошлиғи — 56-03-30; ҳисоб-китоб бўлими — 56-03-82; обуна бўлими — 56-03-46; буюртмалар бўлими — 56-18-44; навбатчи — 56-09-81.

Таҳририят фикри муаллифлар нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Таҳририятга келган қўлёзмалар, хатлар ва суратлар таҳлил қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 032 рақами билан рўйхатга олинган.

«Ватанпарвар» газетасининг босмахонасида чоп этилди.

Буюртма № 0147